

(1) ✓
LVD. CASP. VALCKENARI
EPISTOLA

A D

VIRVM NOBILISSIMVM
MATTHIAM RÖVERVM,
IVRISCONSVLTVM.

*Praefixa editioni renovatae libelli Fulvii
Vrsini, quo Virgilium cum Graecis
Scriptoribus contulit.*

LEO VARDIAE,

Ex Officina COVLONII. MDCCCXLVII.

MAINTENANCE OF

NOTES

MAINTENANCE OF

MAINTENANCE OF

MAINTENANCE OF

MAINTENANCE OF

VIRO NATALIBVS ET DOCTRINA NOBILISSIMO

MATTHIAE RÖVERO

S. P. D.

L. C. VALCKENAE R.

Enitus inexpectatum recipis,
MATTHIA RÖVERE, *Fulvii Vrsini* libellum, quem Tu mihi, &
forte meministi, dono dederas
ἐν Μοισᾶν, quando veteres am-
bo Leidenſis contrectabamus Bi-
bliothecae membranas; Tu, au-
ctoritate avunculi Tui, *Aetii*
Duffeni, qui cum collegis rem curabat Academi-
cam, &, ſi quid mea vota potuiſſent, nondum ſe-
ceſſerat ex hominum conſortio; ego, illius benefi-
cio, ſed *Ioannis* maxime *van den Berghi*, ac *Davidis Royeni*, quorum adverſus me voluntatem para-
verat *Alb. Schultenſius*. Propterea his hominibus in
ampliſſimo loco poſitis ſoleo perlibenter bene dice-
re, quoties redeo in memoriam illius temporis,
quo nullum mihi iucundius effluxiſſe commemini.

†

Vr.

Vrsini libellus quum *Frifiacis* typis esset expressus iussu Iurisconsulti nostratis *Coulonii*, ibi hic a me petere, ut libro, in publicum evulgando, & alia, quae poterant esse usui, & praeterea Praefationem adiungerem, qua dotes opusculi explicate traderentur studiosis literarum adolescentibus: in horum enim commoda *Plantini* editio fuerat ab ipso renovata: ego contra niti; tum varia praetexere, quaelia literarum studiosissimo nunquam poterant deficere; deinde eum hortari, ut, quando ipse facturus negabat, alteri hoc etiam oneris inponeret. Atque eo inprimis reluctabar, quia mendis levioribus tollendis ea non fuisset in operis initio praesertim adhibita curatio, quam nos requireremus: aliis enim ea cura fuerat demandata, quam non unam ob rationem gerere recusaveram; tum forte etiam, dum liber coeperat excudi, aliis in rebus occupatissimus. Tandem ad me rediit *Coulonius*; quumque instaret, & per amicitiam rogaret, ut voluntati suae hac una in re morem gererem, pleraque, quae petierat, impetravit. Diu erat, Vir Nobilissime, quum responsum oportuisset ad literas, quas iam ante plures menses ad me dedisti rerum elegantissimarum refertas. Poenitebat, literarium commercium, quod, utrique nostrum utile, per septennium exercueramus, mea unius culpa male fuisse intermissum. Sic tum cogitabam; posse me oblatam a *Coulonio* occasionem occupare, quin ita tandem uti, ut allegarem ad Te novum libellum, suis ornamentis, auro insignem, veluti Musicum aliquod ἀρετήριον, eoque munusculo praemisso expiarem, quidquid mea ad respondendum tardissimi negligentia culpa fuerat commissum. Consilio cum duobus amicis com-

mu-

municato, quum illi recte facturum me iudicarent; quod his probaretur animo sedebat. Erat itaque opusculo Epistola praefigenda, Tibi inscripta; non qua virtutes Tuas ambizioso tractu denarrarem, ac magnifica aliquot verba & ἐπταπηνυαῖα fastidienti ingererem; sed in qua humane loquerer, & familiariter Tecum de Literis nostris ita confabularer, ut interea tamen meminissem, in aliorum etiam manus perventuram. Verum haec altera cogitatio paene me abduxerat a priori. Nam postquam nonnulli epistolam perlegissent adeo verbosam, qualis ad Te scribenti futura videbatur, id enimvero suspicabar causaturos, voluisse adolescentem hac opella suo quodam modo aemulari τὸν Κριτιώτατον. Sed mox mecum exputabam, quinam illi essent futuri; 'Ὁ δαῖν', ὁ δαῖνα, κατ' ὄνομα ἀνελογιζόμενῃ cumque oppido pauci viderentur, in proposito confirmatus perrexī. Et, ne Tu ita arbitraris, Franequeranos semper ieiunis Grammaticorum notationibus excutiendis, aut severioribus distineri veterum Sapientum chartis versandis, placuit ad vestras elegantias tantisper secessionem facere. Quanquam, quando de *Platone* vel *Italico* quopiam Tecum fabulabar, Tu mihi Siculum *Empedoclem* reponebas; & iam olim novam, quanto opere ex Tui ordinis hominibus, mihi quidem in hac terrarum particula notis, praeter celsi animi Adolescentem *Gerardum Meermanum*, solus veterum Iureconsultorum fragmentis delectareris; quae, & facile credebam, argutis aiebas recentiorum formularum cantoribus esse extorquenda; quippe quibus persaepe contineri sanctissima & aeterni iuris Stoicorum decreta e Delfensis Vestrae opere non interituro didicisses.

In ea autem re, hoc quidem tempore, (quo non pauci Linguarum studia, veterumque monumenta habent despiciatui, qui melioris sibi scientiae persuasionem induerunt :) miraberis reperiri, qui paria Tecum sentiat, etiam Professione Philosophum, *Samuelem Konigium*. Hunc nuper audiebam sic publice disputantem, ut Doricas Pythagorae discipulorum reliquias, & *Platonis* Dialogos, imo (horridum illum ac tristem) *Aristotelem*, & Stoicorum Tuorum fragmenta illis, qui ad Philosophiam viam adfectabant, prae recentioribus legenda commendaret, & probabili oratione evinceret ac persuaderet. Hoc eo mihi videbatur dignum memoratu, quia Tu novarum rerum es cognoscendarum cupidus, & quo modo cunque spectantium ad Literarum Humaniorum incrementa, quae hoc etiam tempore haud fortunatissimo in Hollandia vestra, sicuti iam ante non dissimillimis tempestatum articulis evenerat, edito, praeter *Hesychium*, *Diodoro Siculo*, fuere pauxillo spatium permagna. Praeterea ea res mihi quidem solidum pepererat gaudium, cui per saepe accidit molestum, nobiliora, de quibus cogitare poteram, huius seculi ingenia Mathematica, inventis suis, utilissimis illis & merito admirandis, adeo tamen distineri, ut clarae veritati, paene dixerim nimis adsuefacti, horas sibi indulgeant rarissimi, quas in veteris Graeciae tenebris illuminandis consumerent. Neque tantum accidit illud molestum, sed & vehementer admirandum, cogitanti, ceteros omnes in quacunque arte excellentes ingenuam invasisse cupiditatem, qua suae disciplinae Auctores, quanquam a Linguarum scientibus conversos, sua tamen Lingua loquentes audire exoptarent; homines contra sapien-

pietissimos, per Europam sparsos, quorum numerosa familia semper tamen excipio hac etiam in parte *penitus toto devisos orbe Britannos*, saepenumero non item; ut adeo, dum forte, quod solet usui venire, loca ipsis sunt requirenda ex *Hippocrate*, vel *Euclidea*, sive ex *Archimede*, ceterisque magno numero, quos admirantur, imprimis autem ex aliorum scriptis, debeant sese interdum minime omnium creduli tradere tamen ludificandos interpretibus, qui, omnia convertentes, partem tantum intellexerunt, quique, si fuerint, ut fuerunt non rari, homines plebei, mares sensus capitalium ingeniorum, quos arripere pro sua sapientia non potuerant, exsucca conversione enervarunt. Nam nobis quidem est exploratum, Linguae Graecae cognitione prae reliquis Praestantissimos variarumque rerum peritia exercitatos, istius laudis, quae comparari possit e versionibus, haud sane appetentes, perdifficile ac periculosum munus caute & prudenter plerumque semper declinavisse. Quando commodum fuerit significabis, an ea res Tibi eandem etiam admirationem moverit, & videaturne aliquando mutatum iri. Mihi certe, (nosti, quos audiverim,) sic sedet; tum vero felicem fore Literarum conditionem, si Philosophi Praestantiores Linguarum, e suo fundo enatarum, analogiam nobiscum pandere aggrederentur; & in illud temporis *βῆθος*, quod supra nos est, quam altissime ab hominibus fieri poterat, sese penetrantes, primas Linguarum origines, quaeque infantiam antecesserant, si pote, pervestigarent. Quod si illud forte minus potuerim adprobare; hoc tamen mecum constitues, si decimus quisque eorum, qui

res naturae scienter tractant & oculo considerant Mathematico, a Grammaticis rebus probe praeparati, Scriptoribus Graecis ac Latinis suum inventoris ingenii acumen aliquando admoveere dignarentur, permagnam nostris Literis accessionem futuram. Hoc si eveniret, (& nisi mens male praesagit, eventurum laetus auguror, quando nos hinc recesserimus, saltem post aliquot seculorum volumina:) tum nostrae, semper unius, sectae homines Praestantiores, ad earum etiam rerum, quae istis nunc solis placent, amorem commoverentur, & Literati, sententiis adeo dissidentes, in unum coalescerent veluti *ὁμαξόιον* illi autem, qui se multorum consensione dociles persuaderi patiuntur, quas introspicere non poterant antiquitatis tenebras, ac tot Musarum sacerdotes, a longinquo tamen religiosius venerarentur.

Sed vide quaeso, Clarissime *Rövere*, quo me aestus abripiat ominis dulcissimi, quod, nescio unde, animo fuerat oblatum. Ubi is aestus deferbuerit, reliqua simpliciter persequar, ita ut coeperam. Poëtam circumspicienti, cuius loca quaedam possent tractari, primus occurrebat *Sophocles*, & propter suam dignitatem, & quod poteram videri cum ipso consuevisse familiariter. Verum, dum ita me comparabam, ut qui e loculis suis Sophoclea carperet, cum *Rövero* communicanda, consilium illud damnavi. Non unis Literis intellexeram, Virum humanitatis & literarum cultu Ornatissimum alibi terrarum in *Sophocle* vulgando esse occupatum. Nolebam profecto cuiuspiam videri captasse occasionem hanc, emendatiunculas depromendi, ne illae alterius labore prae-
ripe-

riperentur, atque ego tum scilicet! fraudarer inventionis gloriola. Tu tamen illud in animum non induxisses, probe gnarus, me cuiuscunque laborem, nedum viri boni, in Tragico bene collocatum, grata mente excepturum; atque ea etiam ipsius observata, e quibus nos duo parem percepisse voluptatis fructum, & in quibus conspirasse deprehendero tanta intercapedine locorum disparatos. Habemus etenim hoc, quidquid est, certe amabile expertis, veteres nobilissimis Graecorum & Romanorum monumentis inpressos errores corrigendi, & veritatem quamcunque tandem integrandi exercitium, pro honesto huius vitae oblectamento, quo si quis scienter utatur, veluti coticula ad exacuendam &c. Adeo est difficile, ab iis cogitatis quibus adfueveris animum avocare: nisi me retraxissem tempori, ducentos versus consumissem in una sententia, eaque minime nodosa. Nunc bona fide polliceor, daturum me tandem aliquot observata in Poëtam. Et quem tandem, inquis, nam taedet me praeludii? in *Theocritum*. Arbitrabar, in *Theocrito* quantulacunque etiam non displicitura. Noveram Te, dum a Silva Hagana non longe remotus in praedio rusticaris, Patriis Annalibus, his potissimum proximis annis, (credo ad illorum tristitiam minuendam) revolvendis fatigatum, per spatiosa viridaria obambulare pastoralia *Theocriti* carmina vere novo gestantem, & hac in parte imitantem ingeniosum Poëtam, *Petrum Danielelem Huetium*, qui quotannis a se adolescente, sed iam tum noto *Petavius*, *Sirmondus*, *Blondellus*, perlegi solitum primo vere *Theocritum*, Theologus scribere & ad nostram memoriam propagare non dubitavit. Noveram, huius nati-

VIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

vam ἀφέλειαν Tuo iudicio anteponi fictis eorum bombis, qui Te etiam circumstrepunt, quando est secedendum εἰς τὸν πολὺν ὄμιλον. Haec causa mihi satis erat gravis. Accedebat tamen ad illam altera. Quos oportuerat, *Theocritum*, *Hesiodum*, *Homerum*, ut erant tum tempora, curate contulerat *Vrsinus* ad *Virgilium*. Igitur nihil minus videbatur abhorrere ab huius libelli ingenio, quam si unius de tribus istis loca quaedam emendata huic epistolae, aliquot aliarum rerum emblematis pace Tua distinguendae, intertexerem. Nunc si respicias ad illa priora, non quaeres, quare *Homerus* & *Hesiodus* *Theocrito* locum cedere debuerint. Theocritea autem cum non pauca aut eadem potuerant retractari, quae ab *Vrsino* designata *Virgilius* fuerat imitatus, aut etiam alia; placuit uti libertate, & quaedam ponere, prout fors tulerit. Dum e multis locis *Theocriti* paucissima tantummodo decreveram attingere, haec tamen adhibenda videbatur cautio, ut ne illa contrectarem in *Theocrito* ulcera, per saepe speciosa cute obducta, quae potentem manum requirere viderentur, neque adeo pertentari posse, nisi medicus accesserit ingenii eruditionis & codicum vetustorum opulentissimus, *Philippus Iacobus D'Orvillius*, qui mihi semper benevolus hanc opellam adeo non feret moleste, ut ne id quidem aegre sit laturus, si unam alteramve coniecturam, quam cum Ipso ultimis literis communicaram, hic forte reposuero. Ut itaque inde ordiar, *Vrsinus* ubi *Theocriti* locum profert ex Eidyllio VIII ad *Virgilii* Eclogae III versum 80. Virgiliana non satis ponderavit. In octavo isto Eidyllio sic leguntur versus 57, & seqq.

Δέν.

Δένδρεσι μὲν χειμῶν φοβερόν κακόν, ὕδασι δ' αὖχμός,

*Ὀρνισιν δ' ὕσπλαγξ· ἀγροτέροις δὲ λίναι·

*Ἀνδρὶ δὲ παρθενικᾷς ἀπαλᾷς πόθος.

Quantumvis notissimos, adponam *Virgilii* versus ex *Ecloga* 111, 80. & seqq. ubi *Damoetas* sic canenti,

*Triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres,
Arboribus venti, nobis Amaryllidis irae.*

Menalcas respondet:

Dulce satis humor, depulsis arbutus hoedis.

In *Theocriteo* versu vulgatis,

———— κακόν, ὕδασι δ' αὖχμός,

non ignoro qui color possit conciliari: legitur in *Valerii Catonis* *Diris* v. 18.

Desint & silvis frondes & fontibus humor:

sed praecesserat v. 16.

Pallida flavescant aestu sitientia prata.

Locum nostrum imitatus *dulce satis humorem* dixit *Virgilius*; istam sententiam si ita invertas, ut eadem tamen maneat, enascetur *triste satis siccitas*: in hunc sensum sic, opinor, scripserat *Theocritus*:

Δένδρεσι μὲν χειμῶν φοβερόν· κακόν οὐθασιν αὖχμός·

*Ἀνδρὶ δὲ παρθενικᾷς ἀπαλᾷς πόθος.

ista duobus versibus bucolicis illigemus:

Arboribus venti, terris sitis arida triste

Uberibus; iuveni fastidia longa puellae.

Nisi versus fuerat implendus, veram sententiam vidisset *Eobanus Hessus*, (a quo *sitim aridam* mutuatus sum,) *Danieli Heinsio* minus perspectam. Quum sub nomine *Theocriti* vulgaretur in *Stobaei Florilegio* p. 391. v. 44.

Δένδρεσι μὲν χειμῶν φοβερόν κακόν· ἔδασιν δ' αὖχμός.

veteris quidem scripturae vestigium in Excerptis e

Stobaeo Tit. LXIII. p. 255. non oblitteravit *Cratinus*,
verumtamen haec adiecit:

Triste satis frigus, fluviiis labentibus aestas.

Recepta lectio dudum ante displicuerat, quam no-
veram, hunc etiam locum Florilegio suo *Stobaeum*
interferuisse; sed vocem huic versui commodam
tum demum invenisse videbar, quum *Stobaeum*
ἔδασι monstraret, olim lectum:

Δένδρεσι μὲν χειμῶν φοβερόν· κακὸν ἔθασιν αὐχρὸς.

Homericum *ἔθαρ ἀρέρης*, quod *Cratinus* & alii
expresserunt, *uber agri*, *Virgilio*, Grammatici
interpretantur τὸ λιπαρώτατον καὶ κερπίμωτατον τῆς
γῆς. monuit aliquoties in *Plin.* Exercit. *Salmasius*,
Latinum *uber* natum e vocis *ἔθαρ* Aeolica pronun-
tiatione *ἔφαρ* praeter cetera, similiter pro *θάρ-
συνος* dixerunt *Φάρσυνος*, quod *Hesychio* restituen-
dum est, ubi *Φάρυμος* vulgatur: sed illud praeter-
mitti non debebat, quod, teste *Schol. ad Apollon.*
Rhod. II, 1252. scripserat *Agroetas*, Historiae Scy-
thicae L. XIII. ἦπαρ παρὰ πολλοῖς, ὡς περ καὶ Οὔθαρ,
τὴν εὐκαρπον λέγεσθαι γῆν. Attices agri, haud sane
natura fertilissimi, quando nimio solis fervore erant
fiticulosi, fuerant Attici Pluvium Iovem elicere
modesta nec certe verbosa precum formula, quam
ignoraremus, nisi placuisset *M. Antonino*, v. §. 7.
ὔσον, ὔσον, ὦ φίλε Ζεῦ, κατὰ τῆς ἀρέρας τῆς Ἀθηναίων
καὶ τῶν πεδίων. & quo pacto quotannis tempestatum
praesides Deas placaverint Athenienses, *Philochorus*
docet apud *Athen.* XIV. p. 656. A. quotidiana au-
tem experientia, *maturis frugibus imbres esse triste*
malum; contra *dulce satis humorem*, κακὸν ἔθασιν
αὐχρὸν. Qui haec verba proxime excipit, versum 58,

Ὅρμισιν δ' ὕσπλαγξ· ἀγροτέροις δὲ λίνα.

non-

nondum mihi potui persuadere *Theocriteum* esse; tametsi legitur cum vicinis apud *Stobaeum*, & videtur designari ab *Eustathio*, ad *Dionysii Perieg.* v. 121. e *Theocrito* rarissimum usum dictionis ὑσπληγξ, de laqueo positaе, commemorante. Minime autem *Theocrito* adscripserim, quae proxime sequuntur, ita conflata, ut nihil minus conficiant quam versus bucolicos: sunt autem haec:

——— ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ,

Οὐ μόνος ἠράσθην· καὶ τὸ γυναικοφίλας.

Ταῦτα μὲν ὦν δι' ἀμοιβαίων οἱ παῖδες αἶσαν.

Τὰν πυμάταν δ' ἰδὼν ἔτως ἐξἄρχε Μενάλας.

Quosvis hercle iudices in hac re non desiderem; verum Tu, *Rövere*, qui *Theocrito* sis adsuetus eiusque dulcedini in versibus bucolicis pangendis artificiosae, mecum offenderis duro sono, & ingrato tot spondeorum concursu, in versibus 61, & 62. aliisque, veluti in v. 48.

Ἄω τὰς βῶς βόσκων, χαί βόες αὐότεραι.

si contuleris huius carminis v. 31 & 32. fontem deteges, quo versus 61 & 62 mutatos derivaverit poetaster. Sed ne illa quidem, quae antecedunt,

——— ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ,

Οὐ μόνος ἠράσθην· καὶ τὸ γυναικοφίλας.

huic sedi conveniunt, aut a *Theocrito* videntur profecta: hoc iudicium dum forte miraris, noli tamen credere, eum esse me, cui sententia fuisset displicitura, si suo loco legeretur verbis paulo diveris expressa: Potuit certe juvenis amator exemplo Iovis se tueri, & si puellam astu aggredideretur, culpae tamen suae hoc argumento, sicuti Terentianus ille, Deum praetexere: si ita fecisse legitur, qui *templa caeli summa nutu concutit*; Ego homuncio hoc non
fe-

fecerim? In *Sophoclis* *Phaedra* nutrix forte dixerat *Hippolyto*,

Ἔρως γὰρ ἄνδρας ἔ μόνος ἐπέρχεται,

quaeque sequuntur apud *Stobaeum* Tit. LXI. p. 388. v. 23. si censeas ista potius *Euripidi* tribuenda, quibus illud firmari possit, dabit *Gatakerus*, A. M. P. c. x, p. 507. sunt in eandem sententiam plura. Nunc respice quaeso *Callimachi* Epigr. LVI. cum *Phrygis* meminisset, qui *Iovi* stabat a cyathis, subdit,

οὐράνιε Ζεῦ,

καὶ σὺ ποτ' ἠράσθης.

suspitor equidem, ex his *Callimacheis* nostrum locum efformasse hominem minime poëticum; qui vocem γυναικοφίλας in alio legerat epigrammate *Dorico*, quod ad *Suidam* in v. Ἀκοσήσας vulgavit *Kusterus*. Quae quidem certe hoc in loco frigent, ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ, Οὐ μόνος ἠράσθην καὶ τὸ γυναικοφίλας a vate amatore fuissent tornata limatius: nam

ψυχῆς ἐστὶν ἔρως ἀκόνη,

uti cecinit *Alpheus Mytylenaeus* in epigrammate, quod, nondum editum, haec scribenti obversatur. In *Plutarchi* *Erotico*, p. 762. v. pervenustum legitur dictum:

Ποιητὴν δ' ἄρα,

Ἔρως διδάσκει, καὶν ἄμυστος ἢ τὸ πρὶν.

Amor Poëtam vel facit, vel invenit.

in eadem ῥήσει apud *Plutarchum*, eodem Vol. II. p. 622. c. pro Ποιητὴν mendose legebatur Μουσικήν. R. *Bentlejus*, alterius istius loci, quem indicabam, tum forte non memor, in *Epist.* ad *Millium* p. 21. pro Μουσικήν, reponebat: Μουσικὸν δ' ἄρα Ἔ. διδάσκει & locum ita, ut posui, interpretabatur. Videri posset ista correctio levis, sed non erat expectanda,

da, nisi a Graeci sermonis peritissimo; nam, si non exquisita esset elegantia, haud dignam iudicasset Vir Summus, quam copiose tractaret ad argumentum Pluti *Aristoph. Theocritus*, Poëta inprimis ἐρωτικός, prioris loci sententiam elegantissimis versibus expressit in primo Hyla:

Οὐχ ἄμιν τὰ καλὰ πρᾶτοις καλὰ φαίνεται ἡμεῖς,

Οἱ θνατοὶ πελόμεσθα, τὸ δ' αὖριον ἔκ' ἐσορῶμεν·

&, ubi Hylam imitatur Theocriti, *M. Anton. Flaminii: Crede mihi non solus amas, &c.* Omnivoli Iovis, quem iste γυναικοφίλαν nuncupabat, furta haud paulo venustius attigit in epigrammate, itidem inedito, *Julius* (Ms. Ἰλίσ· lego Ἰαλίσ.) *Leonides*:

ὦ Ζεὺς Αἰθιόπων πάλι τέρπεται εἰλαπίναισιν,

Ἢ χρυσὸς Δανάης εἴρπυσεν εἰς θαλάμους·

Θαῦμα γὰρ εἰ: —————

distichi sententia poterit e *Propertio* suppleri, pudenter de domina sua loquente, II. El. II. v. 55.

Quur haec in terris facies humana moratur?

Jupiter, ignoro pristina furta tua.

Verficulos aliquot excitavi, ut minori cum fastidio legeres sequentia. Praeter versus a me designatos, sunt in hoc carmine VIII plures alii, qui mihi quidem minime videantur *Theocritei*; insunt tamen etiam genuini, & *Virgilio* lecti; quin elegantissimi; atque adeo hinc potissimum rusticae simplicitatis exempla enotavit inprimis idoneus harum rerum iudex, *Franciscus Vauassor*, in puro libello de ludicra dictione. Praeter alios, pro genuinis sine controversia habendos arbitror primos viginti quinque versus huius carminis, & ultimos, cum v. 82, 83, 84, sic mea opinione coniungendos:

Ἄδύ τι τὸ σόμκ τοῖ, καὶ ἐφίμερος, ἢ Δάφνι, Φωνά·

Κρέσσον μελπομένῳ τεῦ ἀκνέμεν, ἢ μέλι λείχειν.

Λάσδεσ τὰς σύριγγας ἐνίκησας γὰρ αἰδῶν.

Καὶ τήναι Δάφνις παρὰ ποιμέσσι πρῶτος ἔγευτο,

Καὶ νύμφαν ἄκραβος εἶναι ἔτι Ναΐδα γάμεν.

In reliquo carmine versus *Theocriti* plurimi videntur desiderari; siue defuerint exemplari vetusto, seu legi plerique minus potuerint. Eidyllum etiam nonnum apparebit paulo consideratius attendenti non una sui parte deficiens, ad scenam exornandam necessaria. Pariter hic, ut in Eidylio octavo, duo pastores & iidem Daphnis & Menalcas ad alterius arbitratum certant cantando. Nisi obstarent nonnulla, suspicareris, unam *Theocriti* Eclogam ab homine otioso fuisse iam olim in duas distractam. Sed hoc certe (εἴγε βελομένοις ὑμῖν ἐστὶ, si minus, calculum reducam,) statuo, plures, quos legimus in octavo carmine versus alterius industriae deberi; qui *Theocriteis*, ut hiatum codicis suppleret, ad finis argumenti nonnullos interseruerit, nonnullis *Theocriti* huc aliunde translatis plures a se non optime tornatos adiecerit. Quis nostrum dixerit, quot versus spurii in quibuscunque Poëtis veteribus nos ludificentur? Utinam hanc partem pertractandam sumsisset *Bentlejus*, felicissimus ille fraudum istiusmodi in *Manilio* repertor. *Theocriteis* versus spurios permixtos eo minus admirandum, quod in vetusto *Theocriti* Codice istius generis octoginta quatuor inventos evulgaverit in notis suis *Scaliger*. Ineptus eorum pater, videntur enim in eodem cerebello edolati, sex praefixerat Eidylio xxvii; quadraginta, Heraclisco; reliqui triginta & octo Eidylio xxv supplendo inserviebant. Praeter alios versus duos, certe bucolicorum dulcedinis ex-

per-

pertes; pro spuris & interpolatis in octavo Eidyllio habuerim plerosque elegiacos, inprimis autem pentametros, huic carmini interfertos, penitus ignotos vetustis Grammaticis, ubi de metro egere Bucolico: sed hi dum in versu Bucolico definiendo minime convenirent inter se; videretur autem res, quam leviter attigerat *D. Heinsius*, *Theocritum* tractanti scitu utilis, otiosus aliquando explorare coepi, cuius generis versus in pastoralibus *Theocriti* carminibus frequenter prae ceteris recurrerent: & re deliberata censui, „ versum dactylicum dici „ debere Bucolicum, si, duobis pedibus postremis „ recisis, remaneret tetrameter, qui clauderetur „ dactylo, terminante partem orationis, atque adeo „ Alcmanicus. „ *Diomedis* & *Plotii*, qui dactylum viderunt in quarta sede requiri, verba proferri necesse non est. De versibus agens Bucolicis *Terentianus Maurus*, pro materia eleganter, ut solet, sic cecinit:

Plurimus hoc pollet Siculae telluris alumnus:

Ne Graecum immittam versum, mutabo Latinum:

Dulce tibi pinus submurmurat / en tibi pastor,

Proxima fonticulis, & tu quoque / dulcia pangis.

Iugiter hanc legem toto prope carmine servat;

Noster rarus eo pastor Maro.

Saepe tamen in *Maronis* Eclogis reperias bucolicos semet subsequentes, veluti in Ecl. II, v. 42. & seqq. Eclogae VIII versum 7 & sex proximos: verum hoc nihil est, si ad *Siculum* nostrum species, qui vigintisex in Eidyllio quinto a v. 20 pangere valuerit continuos. Bucolica *Theocriti* septem priora Eidyllia una cum decimo & undecimo versibus constant *nongentis viginti septem*: inter illos 927, bucolicos,
ad

ad legem supra a me positam tornatos, reperi *undecim supra septingentos*; ut adeo in versibus *ducentis & sedecim* a carminis bucolici modulo, neque unquam temere, in novem istis Eidylliis secesserit *Theocritus*. Nunc, quaeso Te, *Virgilium* respice: in versibus *octingentis & triginta*; tot enim decem conficiunt Eclogas *Virgilianas*; bucolicos *Theocriteos* invenies duntaxat *ducentos triginta duo*; in quibus nimirum quartus pes, dactylus, partem orationis finiat: sed praeterea, in illis 830 *Virgilianis*, versus sunt 286, in quibus quartus pes, spondeus, dictionem finiat: hos si forte volueris adnumerare Bucolicis, Bucolicos in Eclogis suis posuerat *Virgilius* 518. verum si sic iudices faciendum, tum de *Theocriteis* 216, non pure bucolicis, *quadraginta* Tibi erunt detrahendi, quos Bucolicorum 711 summae adicias: habebis autem, qui sic sentiant, *Servium, Probum, Atilium Fortunatianum, & Marium Victorinum*. His nisi Vos elegantiarum spectatores accesseritis, mihi priorum potior videbitur habenda ratio. Bucolici versus *Theocritei*, nonnulli etiam in editionibus obscurati, si forte requisiveris, facile poterunt designari. Severiores diem mihi in his nugis periisse criminabuntur:

Αὐτὰρ ἐγὼν βαρεῦμαι ἐμὴν ὁδόν.

Versus pentametri, quos in Eidyllio legimus octavo, in carmine *Theocriti* Bucolico non poterant sedem reperire; plerique autem dactylici, qui hos comitantur, alique in hoc Eid. non pauci, adeo sunt inveniunt, ut saepe mirer, fraudem non fuisse ab acutis hominibus detectam. Simplicitas naturae & merum rus mihi quidem in *Theocrito* nunquam displicere; sed umbratiles non placeant ineptiae. E multis

tis unum indicium attingam, quo se prodiderit for-
 rex. Quae hodiedum nostratibus, eadem Siculis
 fuit rusticis & Italicis consuetudo, ut animalia suis
 nominibus, potissimum a colore ductis, internosce-
 rent, &, veluti sui essent generis, familiariter allo-
 querentur: apud *Theocritum* nominantur ἡ Κισσαίθα
 I, 151. ὁ Κνάκων III, 5. ὁ Λέπαργος IV, 45. ὁ Λευκί-
 τας V, 147. Vide mihi amabilem Laconis servu-
 li simplicitatem, qui in *Eidyll.* v, 103. caprae,
 cum marito paulo petulantius subsultanti, arietis a-
 libi pascentis modestiam commendat his verbis:

Οὐκ ἀπὸ τᾶς δρυὸς ἔστος ὁ Κώναρος, ἃ τε Κυναίθα,

Ταυτεῖ βοσκασεῖσθε ποτ' ἀντολὰς, ὡς ὁ Φάλαρος.

sic legendum puto: per τὸν Φάλαρον *canem* intel-
 lexit *Heinsius*, deceptus ab eo, qui in VIII de
 quo agimus *Eidyllio* v. 27 posuerat: ὁ κύων ὁ Φάλα-
 ρος ὑλακτεῖ. Si vel aptum esset cani nomen, *Theocri-
 tus* canis omissa mentione scripsisset: ὁ Φάλαρος ὑλα-
 κτεῖ. ut *Virgilius*, *Ecl.* VIII, 107. *Hylax in limine la-
 trat.* Praeter reliqua canum nomina memoratur
Ovid. III. *Metam.* v. 224. *acutae vocis Hylaeus.*
 Noster vero, ut versiculum fulciret, praeter morem
 Poëtae adiecit, ὁ κύων sed *Theocriteus* ille Φάλα-
 ρος *aries* fuit, non *canis*. Ecce Tibi iterum spu-
 riorum versuum in nostro carmine architectum, qui
 mirificam credidit se adsequutum simplicitatem,
 quum posuerat v. 65, & 66.

ὦ Λάμπρε κύων, ἔτῳ βαθὺς ὕπνος ἔχει τύ;

Οὐ χρὴ κοιμᾶσθαι βαθέως σὺν παιδὶ νέμοντα.

Haecceine tanquam Theocritea placuisse *Vauassori*?
 Dum alterum versum edolaret, cogitabat *Homeri-
 cum* illud suum: Οὐ χρὴ παννύχιον εὐδεῖν — Quan-
 tam habet elegantiam ἔτῳ βαθὺς ὕπνος, & mox repe-

XVIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

titum κοιμάσθαι βαθέως; Legerat apud *Lycophronem* (nam tenebrosiora scripta summo opere mirabatur id genus hominum, in quibus docte, scilicet! possent argutari.) *vulteculam* dictam λαμπρίδα. Posuit itaque ὦ Λάμπρε κύων

Et tum mirifice sperabat se esse locutum.

similiter in versu 86. dixit τὰν Μιτύλαν αἶγα. De singulis versibus, qui mihi quidem in hoc carmine non videntur genuini, ubi id Tibi haud displiciturum cognovero, proximis literis agam explicatius. Illud interea non illibenter intelliges, praeter versus, supra positos, alios etiam duos ex hoc carmine, sed ab editis non parum diversos, in Florilegio suo posuisse *Stobaeum*. Inspice, si placet, v. 63, & 64. quos hac ratione scriptos e *Theocriti* Bucolicis profert *Stobaeus*, Tit. LXXVI. p. 453.

Φείδευ τῶν ἀρνῶν, Φείδευ, λύκε, τῶν ἐρίφων μευ

Μηδ' ἀδικῆς μ', ὅτι μικρὸς ἐὼν πολλοῖσιν ὀμαρτέω.

Hos leviter mutatos Poëtae Bucolico adscripserim; *Theocrito*, an alteri, non facile dixerim: nam, quamvis huius saepe meminerim, si quis aliquando contendere voluerit, ne unicum esse in Eid. VIII. versum *Theocriti*, & genuinos *Moscho* potius attribuendos; hunc minime deterreat viri optimi, cuique in hac *Pythagoreorum* clade plurimum debemus, non contemnenda auctoritas: nam & *Moschi* Europam sub nomine *Theocriti* citat *Stobaeus*, p. 391. v. 37. & ex aliis Eclogis, quas *Heinfius* ceterique viderunt non esse *Theocriteas*, nonnulla protulit, veluti *Theocritea*; quales sunt, Ἀΐτης, Ὀαρῖς, & Κυριοκλέτης, sive XII, XXVII, & XIX. Ex his tribus Eclogis, si calculos recte posui, nihil attulit *Eustathius* in suis ad *Homerum* commentariis;

qui

qui e singulis sedecim Eidylliis, prout in editione *Heinsiana* prostant, primis, excitavit *Theocritea*, praeterquam ex *Aite*; nihil autem, quod meminerim, e reliquis carminibus, quae in nostris editionibus nomen praefereunt *Theocriti*, nisi ex xxii, xxiv, xxvi. & e *Fistula*. Hoc posui, *Rövere* Eruditissime, te quam diligentissime explorata: & tamen fieri facile potest ut quidpiam omiserim, dum versabar in *Eustathio*, de *Bucolico* non magis cogitans, quam de ceteris. Ex Ecloga, de qua egimus, octava, ultimum versum ad Od. A. p. 71. v. 7. attigit *Eustathius*; versum autem 87,

Ἄτις ὑπὲρ κεφαλᾶς αἰεὶ τὸν ἀμολγέα πληροῖ,
non tantum respicit ad Il. o. p. 1022. v. 25. sed pae-
ne totum protulit ad Od. i. p. 349. v. 20. ut osten-
deret, τὸν ποιμενικὸν γαυλὸν a *Theocrito* dictum fuisse
Ἀμολγέα. Verum ne *inpletum* quidem illud *mulc-*
trale videtur *Theocriti*, qui πέλλας noverat & γαυ-
λὼς i, 26. v, 58. utrobique notaverat *Scholiasta*,
mulctralia vulgo vocata ἀμολγέας ad priorem lo-
cum nunc perperam vulgatur ἀμολγές. Qui carmen
xxv, minime *Theocriteum*, pepigit, forte conditor
carminis, quod sub nomine Megarae *Moscho* solet
adscribi, v. 106. ἀμόλγιον *mulctrale* nominat. *Clitarchus*
apud *Athenaeum*, ex eruditorum scriptis
nuspiam ἀμολγέα memorantem, xi. p. 495. c. ob-
servat, *mulctrale*, in Lingua communi ἀμολγέα, a
Thessalis dictum fuisse Πελλητῆρα. *Hesychius* invene-
rat, ut puto, in *Clitarchi* Glossario, Πελλαντῆρα, quod
praetulerim: qui proxime apud *Athen.* citatur *Phi-*
letas ἐν ἀτάκτοις (mendose scribitur ἐν Ἀττικοῖς p. 467.
f.) minutum quoddam *mulctrale* adnotaverat,
quod diceretur Ἀμφωτῖς, in *Casauboni* Anm. xi.

c. iv. p. 783. v. 38. Neminem autem dederis Grammaticum, qui in *Theocriteis* suis invenerit τὸν ἀμολγέα, praeter unicum *Eustathium*; de quo pace Tua pauca interferam, ab instituto non aliena. — Protulit scilicet *Eustathius* nonnulla sub nomine *Theocriti*, quae cum certe sint *Theocritea*, in illis carminibus, quae ad nos pervenere, non reperiantur; neque tamen *Eustathius* deperditum videtur legisse carmen *Theocriti*, aut ullius veteris Poëtae, quod nobis nunc perierit. Credo saepe aliis evenisse, quod mihi olim accidere memini: perlustrato indice Auctorum, quos *Eust.* citat, *Hudsoniano*, in primo Vol. Bibl. Gr. *Io. Alb. Fabricii* p. 306. mirabar, seculo xii tantum bonarum rerum superfuisse: videbam passim decantari diffusam *Eustathii* lectionem, & multiplicem doctrinae copiam, non a laudatoribus duntaxat, sed & ab iis qui scribunt cogitate, nuper valde celebratam ab *Eustathii* interprete laborioso, *Alexandro Polito* Florentino: sed re explorata, collaudare coepi utilissimam viri optimi diligentiam; prior autem ista persuasio indies minuebatur; inprimis postquam pervenissem ad cubilia, in quibus pleraque invenerat *Eustathius*. Tandem credidi, e centenis, quorum testimoniis utitur, legisse paucissimos, & praeter Grammaticorum scripta nihil adeo, quod ad nos non pervenerit. Centenos dicebam citatos; & nominantur profecto plurimi praeter illos, quos in indicem retulerat *Hudsonus*; quales sunt: *Aeschines*, *Anaxagoras*, *Anicetus*, *Anticlides*, *Aristias*, *Artemidorus*, *Artemo Milesius*, *Automedes Mycenaeus*, ceterique magno numero. Inter centenos istos Auctores, Comici citantur, praeter *Aristophanem*,
tri-

triginta aut etiam plures; certe sequentes: *Alexis*, *Amphis*, *Anaxandrides*, *Anaxilas*, *Antiphanes*, *Araros*, (Ἀραρῶς, sic enim scribendum pro ἄραρῶς, ad Il. Σ. p. 1209. v. 1. non *Aratus*, quae inconiiderata erat nonneminis coniectura: quatuor versiculis, quos ibi protert *Eust.* ex *Athenaeo*, hic index praeiungitur apud *Athen.* xi. p. 471. E. Ἀραρῶς ἢ Εὐβλος ἐν Καμπυλίῳ.) *Aristias*, (ad Il. o. p. 1020. v. 37. senarius apud *Eust.* & in Epitome *Athenaei*, ii. p. 60. B. minus emendate scriptus sic erat reficiendus:

Μύκαισι δ' ὠρέχθει τὸ λαϊνὸν πένον.

Aristiam Comicum tunc ante *Fabricium* ostendebat *Th. Gatakerus*, A. M. P. cap. v. p. 452. D.) *Archippus*, *Cratinus*, *Diocles*, *Diphilus*, *Ephippus*, *Epicharmus*, *Eubulus*, *Eupolis*, *Heraclides* (ad Od. Δ. p. 144. v. 46. ex *Athenaeo*, xii p. 532. E. qui ne ipse quidem *Heraclidæ* legerat comcediam, ῥῆσιν ibi depositam repetens, ut arbitror, e *Theopompo* historico.) *Hermippus*, *Menander*, *Menecrates*, *Mnesimachus*, *Nicostratus*, *Pherecrates*, *Philemon*, *Philippides*, *Philyllius*, *Phrynichus*, *Plato*, *Strattis*, *Teleclides*, *Theopompus*, *Xenarchus*. Qui tot Comicos, plerosque satis frequenter, laudat, nullam tamen legerat Comoediam, sive Tragoediam, quae perierit. Ex hoc specimine poterit de reliquis iudicari. Comicorum istorum verba pleraque descripsit *Eustathius* ex *Athenaeo*, qui solus praeterea quorumvis Auctorum loca, & alia centena ipsi subministravit. Diligens *Herodoti* lector, *Geographica* hausit e *Strabone* & e *Stephano Byzantino*, in quo diversis adpellationibus designando rariter ludit, ut in *Archeostrati* carmine *Athenaeus*.

His adde *Apionis* & *Herodori* in *Iliada*, aliorumque vetustissima in utrumque Poëma Scholia; copiosa *Aelii Dionysii*, *Pausaniae* & aliorum aliquot Lexica; perpaucorum Technicorum, *Heraclidæ Alexandrini*, & *Herodiani* scripta; fontes habebis, quibus solis longe maximam commentariorum partem derivaverit. Sed Poëtas superstites plerosque legerat diligentissime; & e deperditis quorundam carminibus, quae repererat apud Grammaticos, fragmenta profert, quae frustra quaereremus alibi: saepenumero etiam melioribus Poëtarum codicibus usus, eas indidem depromit lectiones, quibus ingenuissimus non esset excogitandis. Ut in orbem redeam, versum & hemistichium e *Theocriti* *Berenice*, carmine deperdito protulit *Eust.* ad *Il.* Π. p. 1088. v. 12. verum haec & reliqua, quae ibi leguntur, ex *Athenaeo* non nominato transcripserat. Quinque versus e *Berenice Theocriti* custodivit *Athenaeus* VII, p. 284. A. quos ita emendatos describere *Scaliger*, *Cajaubonus*, & *Heinsius*, ut tamen eorum primum,

Καί τις ἀνὴρ αἰτεῖται ἐπαγροσύνην τε καὶ ὄλβον,
pace Magnorum virorum sic omnino corrigendum censeam:

Κεῖ τις ἀνὴρ αἰτεῖτ' εὐαγροσύναν τε καὶ ὄλβον
Ἐξ ἄλλος.

Pervulgata sunt εὐαγρεῖν & εὐαγρία' εὐαγρίην — ἐξ ἄλλος dixit *Alpheus Mityl.* Anthol. VI. c. XI. ep. 15. Qui εὐαγροσύναν mecum receperit in versum *Theocriti*, haud fane tuebitur αἰτεῖται. Nuspiam alibi memini me legere citatum a Grammatico deperditum carmen *Theocriti*, cuius *Eidyllia* passim adpellatione Βηκολληῶν, nonnulla tamen suis etiam nominibus de-

fi-

signantur. *Theocritus* ἐν ταῖς Φαρμακευταῖς citatur *Eustathio* Od. Ξ p. 554. v. 18. ἐν Ἀδωνιάξεσσι *Eust.* & *Schol.* ad *Aristoph.* Nub v. 1128. Ecloga VII Theocritearum vocatur Λυκίδας ἢ Θαλύσια, *Etymologo*, p. 273, v. 42. Carmen XVI, in scriptum Χάριτες ἢ Ἰέρων, isto nomine laudatur apud *Hermogenem* περὶ ἰδεῶν II, c. IX. p. 452. In *Schol.* *Apollon. Rhod.* I, v. 1236. *Hylas* citatur; & *Hymnus in Castores* a *Schol.* *Aristoph.* in *Plutum* v. 210. Supra dicebam nuspam etiam apud Grammaticos dictiones occurrere *Theocriti*, quae credi possent e carmine quod perierit repetitae. Duae tamen ῥήσεις citantur veluti Theocriteae, quae certe non leguntur in ullo carminum *Theocriti*: earum prima sic poterat concinnari,

ἀμφιφορεὺς νεοτευχῆς.

altera sic prostat:

Ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν.

Evincam neutram ῥῆσιν, non tantum non a *Theocrito*, sed nec ab ullo Poëta profectam. Versus est *Aristophanis* in *Acharn.* 218,

Νῦν δ' ἐπειδὴ στεῦρόν ἤδη τῆμόν ἀντικνήμιον.

ad istum versum hoc legitur Scholion: Στεῦρόν, σκληρόν· ἀντὶ τῆ γεγηρακὸς καὶ αὐτοῦ. ὥσπερ κατὰ ἀντίθεσιν ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων, χλωρόν Θεόκριτος, Ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν, ἀντὶ τῆ ἀκμαίων νέων. Itaque novum, si Musis placet, adipiscemur *Theocriti* hemistichium,

Ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν, ———

Amaranto, *Munato*, ceterisque, qui in *Theocrito* illustrando se exercuerant, prorsus, sat scio, inauditum: & haec sine dubio fuerit ista e *Theocrito*

XXIV L. C. VALCKENARI EPISTOLA

χρῆσις, quam nusquam se legisse meminerat *Heinsius*, dum in ultimo Lectionum *Theocr.* capite versaretur. Sed nec *Scholiasen* ista legisse patuisset *Heinsio*, si easdem literas pro suo iure paulo aliter collocasset, ποιηται δὲ οὐ γόνυ χλωρὸν. Verum apage mihi istas inanias, & earum loco depone exquisitam formulam, qua carmen suum XIV claudit *Theocritus*, Dorice scriptam:

—— ποιῶν τι δεῖ οἷς γόνυ χλωρόν.

Et alibi *Poëtae* alienum locum occupant; & est mihi gravissimi scriptoris locus ad manum, in quo à librariis callidi saepe nebulones θύται memorantur, cum ποιηται poni debuissent. *Horatii* genua virentia & γόνυ χλωρόν compararunt *Lambinus* & *Casaubonus*; neuter vero monuit integram loquendi formulam *Theocriti* felicissime fuisse ab *Horatio* expressam his verbis, eodem sensu positis, in Epoda XIII. v. 3 & 4.

rapiamus, amice,

Occasionem de die, dum virent genua.

Scholiasae verba facile nunc poterunt ad sinceram lectionem accommodari; scripserat enim sine dubio: Θεόκριτος, ποιῶν τι δεῖ οἷς γόνυ χλωρόν ἀντὶ τῆ ἀκμαῖον καὶ νέον. Dictiones Theocriteas, in suo codice forte iam mendosas (ποιῶν τι δεῖ οἷς) non attigit *Suidas*, in v. Στερόν ἀντινήμιον, ubi reliqua *Scholiasae* verba descripsit. *Kustero*, *Suidam* & *Aristophanem* tractanti, *Theocriti* versus non fuit ad manum, e quo χλωρόν γόνυ tribus in locis protulit *Eustathius* ad *Hom.* II. κ. p. 735. v. 13. II. Φ. p. 1325. v. 13. & *Od.* I. p. 335. v. 37. Ista correctio, momenti, si quis ita velit, perparvi, non tamen videbitur

tur nullius. Nuper alibi locorum edidere *Theocritum* τὴν θείαν γραφὴν *illustrantem*: Poterat forte tandem oriri, qui Ποιητὰς λόγων χλωρῶν interpretaretur *Poëtas carminum iuveniliū*, & ad illud suum figmentum, praeter alia laboriose congesta, *Phavorini Camertis*, cuius grandi Lexico sine magno detrimento careremus, advocaret auctoritatem, χλωρὸς λόγος e corrupta scholii lectione commemorantis. Sed videamus an alterum illud,

ἀμφορεὺς νεοτευχῆς,

simili possit modo profligari: in Etymologico M. p. 93. v. 20. haec leguntur: Ἀμφορεὺς, τὸ ἐκπτέρωθεν δίωτον σαμνίον, ὡς Φησι Θεόκριτος, Ἀμφορεὺς νεοτευχῆς. hoc certe locum non potuit in versu bucolico reperire, sed si voci Ἀμφορεὺς formam induas veterem & Heroici carminis Poëtis usitatam, nihil prima specie videtur obstare, quominus crederemus cum *Fred. Sylburgio*, *Theocritum* scripsisse,

— ἀμφορεὺς νεοτευχῆς,

sive potius,

— νεοτεύχεα ἀμφοροῦα.

Verum planissime possum adfirmare, neutrum esse Theocriteum, praeterea veterem Grammaticum, pro ἀμφορεὺς νεοτευχῆς, olim posuisse Ἀμφῶες νεοτευχές. Hoc erat *Theocriti*, pastoralis poculi descriptionem ordientis paene nimis luxuriantem, in Eid. 1, 28. ibi βαθὺ κισσύβιον laudat,

Ἀμφῶες, νεοτευχές, ἔτι γλυφάνοιο ποτόσδον.

non temere suum illud capacius κισσύβιον eo etiam commendans, quod fuerit Ἀμφῶες nam vulgo rusticorum iste scyphus parvulus erat & μόνωτον ποτήριον, uti tradit *Philemon* Gramm. apud *Athen.* xi, p. 467. qualis Κώθων Spartanorum, si vitam spectes

domesticam, rustica simplicitate viventium; de quo cum notaret *Io. Meursius*, illud tamen non animadverterat, in verbis *Polemonis* apud *Athen.* p. 484. c. pro κώθωνα μόνον τὸν ῥαβδωτὸν, legendum esse κώθωνα μόνωτον ῥαβδωτὸν. Duabus auribus insigne poculum, vulgo Ἄμφωτον, *Theocritus* dixit Ἄμφῶες. Nunc audi quaeso *Etymologum*, sic scribentem in v. Οὔας p. 639. v. 1. Ὅας — ἔς· καὶ κατὰ Λωριεῖς ὥς. τὸ δὲ, Ἄμφῶες νεοτευχές, παρὰ Θεοκρίτου γίνεται ἔτως· ceteris non indigemus; cum illa satis ostendant eadem *Theocriti* verba olim fuisse lecta in altera nota, hoc modo restituenda: Ἄμφορεὺς, τὸ ἐκατέρωθεν διώτον σαμνίον· ὅπερ Φησὶ Θεόκριτος, Ἄμφῶες νεοτευχές. Rectius dixisset τὸ ἐκατέρωθεν ὤτα ἔχον· sed similiter legitur in *Cyrilli* Lexico, cuius haec est in libro Leidenſi nota: Ἄμφορεὺς, τὸ ἐκατέρωθεν διώτον σαμνίον· ξεσῶν κδ' ἢ ἀσκήιον. Amphora Romana, ab Attica diversa, cum sextarios ceperit octo & quadraginta, videtur *Cyrillus* cogitasse τὸ ἡμιαμφόριον. Sed dixeram daturum me nonnulla in *Theocritum* observata. Huius elegantissimum & vere bucolicum Eidyllum tertium saepius lectum obsecro Te ut nunc tamen relegas: carmen est amatoris despecti, vehementi cum affectu decantatum a comaste ante antrum Amaryllidis, eius rei gratia, ut, si pote, superbientis dominae fastidia minueret, eamque ad amorem sui flecteret. Nunc vide quaeso, potuerintne a *Theocrito* poni versus 19 & 20.

Νύμφα, πρόσπτυξάί με τὸν αἰπόλον, ὥς τὸ φιλάσω·

Ἔσι καὶ ἐν κενεοῖσι Φιλάμασιν ἀδέα τέρψις.

sequitur ilico,

Τὸν

Τὸν ζέφανον τίλαί με κατ' αὐτίκα λεπτὰ ποιησεῖς

Qui legitur in Eid. octavo versus 77, est in Eid ix, 7. & hinc fuit in alterum locum translatus: idem iudico de v. 20. Eid. iii.

Ἔσι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἀδέα τέρψις.

is e Carmine xxvii repetitus, & in nostro, mea certe sententia, fuit depositus in locum Theocritei, qui legi non potuerit, Sed nec priora huic sedi congruunt. Stabat comastes ante fores Amaryllidis claufas; videre tantum dominam desiderabat, v. 37.

Ἄλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός· ἄρά γ' ἰδῆσῶ
Αὐτάν;

Si dixisset nostro in loco: Νύμφα, πρόσπτυξάί με, non utique se αἰπόλον nuncupasset, quasi vero isthac adpellatione formosae se redderet Amaryllidi, caprarii & nomen & foetorem fastidienti, commendabilem: ubi praecesserat πρόσπτυξάί με, sequi non poterat ὡς τὸ φιλάσω· mitto reliqua: tandem *despicendi* notio nostro loco tantum convenit. Hae rationes effecerunt ut credam, & hoc minus dubitanter, intermedia quaedam *Theocriti* decisse; verbum autem vulgatum sic emendari debere,

Νύμφα, προσφθύσδες με τὸν αἰπόλον

Τὸν ζέφανον τίλαί με κατ' αὐτίκα λεπτὰ ποιησεῖς

me caprarium despicis: supra, v. 7. ἢ ῥά με μισεῖς;

Ἡ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν ἡμεν,

Νύμφα, καὶ προγένειος; ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς.

Illud Προσφθύσδες pro vulgari προσπτύεις poni potuit, more *Theocriti*, qui in Eid. ii. v. 62. scripsit:

καὶ

XXVIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

Καὶ λέγ' ἐπιφθύσδοισκ; τὰ Δέλφιος ὁσέα πάσσω.

atque illud etiam adhibuit vii, 127. *Eustathius* ad Od. A. p. 22. v. 9. τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ Ἐπιφθύζειν ἀντὶ τῆ ἐπιπτύειν γοητευτικῶς. Haec loca *Theocriti Virgilio* obversabantur in Ecl. ii, 19.

Despectus tibi sum, nec qui sim quaeris Alexi.

Amatorum autem, qui fuerant decepti, carmina continentur *Calpurnii* Ecloga tertia, quarta *Nemesiani*, *Virgilii* secunda, & octavae parte priori, quam v. 16.

Incumbens tereti Damon sic coepit olivae:

Theocritus dixerat Eid. iii, 38.

— ἀσεῦμαι ποτὶ τὰν πίτῳ ὧδ' ἀποκλιυθείς.

In duabus istis Eclogis *Virgilius*, semper inimitabilis, Theocriteas eiusdem argumenti expressit secundam, tertiam, & undecimam. Quando fortasse loci Theocritei ex Eidyllio tertio nimia videtur ista mutatio, minuta quaedam confectabor in quinto carmine: sic iurat Lacon, v. 14.

οὐ μὰν, ἔ τὸν Πᾶνα τὸν ἄκτιον, ἔ σέ γε Λάκων

Τὰν βαίταν ἀπέδυσ' ὁ Καλαίθιδος

sic certe corrigendum censeo pro vulgatis,

οὐ μ' αὐτὸν τὸν Πᾶνα τὸν ἄκτιον ———

& formulam iurantium usitatam, ἔ μὰ, ab hoc loco alienam arbitror. Theocriteae sunt formulae: ἔ δᾶν, iv, 17. & vii, 39. ἔ νύμφας, iv, 29. οὐ τὸν ἐμὸν τὸν ἕνα γλυκύν, vi, 22. Recte, inquires, sed qui carmen xxvii, non Theocriteum, elegantissimum tamen, habes in numerato, istius mihi carminis v. 35. excitabis,

οὐ

Οὐ μ' αὐτὸν τὸν Πᾶνα·

Suspicio huius versus memorem quempiam nostrum iam olim corrupisse. Hoc in loco scribere quidem potuisset Poëta, αὐτὸν τὸν Πᾶνα, sed Pana, quem peculiari designabat *litoralis ἀντίς* nomine, non sane dixisset in eodem versu αὐτόν. Praeterea triplex requiri videtur negatio; quod & Tibi apparebit, Comatae & Laconis, sibi invicem acerbe respondentium, concertationem consideranti: ex emendatione mea triplici negatione dicta firmaverat Lacon; & toties repetitum adhibet Comatas v. 17 & 19.

Οὐ μὰν, οὐ ταύτας τὰς λιμνάδας, ὧ γὰρ, Νύμφας,
Οὐ τευ τὰν σύριγγα λαθὼν ἔκλεψε Κομάτας.

hoc in loco, pro ἔτ' αὐτάς, posui & ταύτας, ne litera quidem mutata; & in hoc carmine multa, quamvis in tertio plura, pendent ab actione. Comatam, dum dicebat,

— & ταύτας τὰς λιμνάδας —

digito monstrasse suspicio proximam Nympharum domum, sive facellum, aut certè

— Νυμφέων ποιμενικὰ ξόανα.

quae *Leonidas* memorat Tarentinus in epigrammate: sed facellum, ne me vanum putes coniectorem, *Virgilius* respexit, dum tractabat hunc locum *Ecl.* III, 9.

Novimus & qui te

Et quo (sed faciles Nymphae risere) facello.

Ad eiusdem *Eidyllii* quinti versum 109,

Μὴ μευ λωβάσῃθε τὰς ἀμπέλος· ἐντὶ γὰρ ἄβαι.

haec leguntur in Scholiis: τετραχῶς καὶ τῷτο γράφεται ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀντιγράφοις quae, nili fallor, ver-

verba sunt *Zachariae Calliergi*, varias Codicum suorum lectiones passim notis veterum Grammaticorum interserentis: ea verba haec proxime excipiunt: οἶον ἄβαι, ἀντὶ τῆ ἡβῶσαι καὶ ἀκμάζουσαι. sed sola vox ἄβαι, nunc quamcunque substituas dissyllabam, nunquam poterit istam admittere significationem. Videtur Grammaticus in isto versu legisse:

—— ἐντὶ παρ' ἄβα.

ἄμπελοι παρ' ἄβα, dici potuerunt ἡβῶσαι καὶ ἀκμάζουσαι, a veteri Grammatico, qui moris meminerat scribendi, quo praepositiones eleganter adhibere solet *Theocritus*, quemque variis in locis attigit *Heinsius*. Idem *Calliergus* voculam e Codicibus suis subministrat Laconicam certe Doricam, & in quatuor huius *Eidyllii* locis reponendam: ubi Lacon loquitur v. 32.

Τᾷδ' ὑπὸ τὰν κότινον καὶ τᾷλαυ ταῦτα καθίζας.

haec prostat nota: τὸ τᾷδε ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις γράφεται Τεῖνδε, ἀντὶ τῆ ἐνταῦθα, Δωρικῶς. ubi communis forma τῇδε legitur in contextu v. 118. notatur: γράφεται καὶ Τεῖνδε. nusquam alibi putem a *Theocrito* hanc voculam usurpatam, quam istis in locis, & v. 50 & 67, omnino restituendam censeo. Loquuntur hoc in carmine Lacon & Comatas, greges heriles agitantes in fertilibus campis *Thurios* inter & *Sybarin*; in argumento Comatas servus fuisse dicitur Εὐμάρη τῆ Συβαρίτα, Lacon autem Θερὶς Συβαρίτα in Scholiis legitur Θερὶς Συβαρίτης itaque hero Laconis nomen fuerit *Thurii*? haud opinor: scripserat, certe scribere debuerat Grammaticus: ὁ ποιμὴν Λάκων Συβάρτα τῆ Θερὶς νέμει τὰ θρέμματα. Audi Comatam ore *Theocriti* loquentem v. 72.

Ἄδε

Ἄδε τοι ἂ ποίμνα τῷ Θυρίῳ ἐς Συβάρτα·

Εὐμάρα δὲ τὰς αἴγας ὄρης, Φίλε, τῷ Συβαρίτα.

erant enim hac certe tempestate Thurii a Sybaritis diverſi. Servulus autem Lacon, ex agro natali fuerat, ut puto, in haec loca *Lacedaemonium-ve Tarentum* deportatus: id ut credam, nomen facit ſervile *Lacon*, a parentibus homini non magis inditum, quam illud *Iapygis*, puero, in verſu *Antiphanis* memorato apud *Athen.* x, p. 423. E.

Ὁ δὲ τῷ Ἰάπυξ, κέρασον εὐζωρέτερον.

De iſtiusmodi nominibus Te non praetereunt, quae notarunt *Henr. Stephanus* in Append. de Dial. Att. p. 205. & *Tib. Hemſterhuſius* ad *Luciani* Timon. p. 122, 133. & ad argumentum Pluti *Ariſtoph.* Haec quo ſpectent iam praecepiſti: & alibi ſaepe numero Laconem more ſuae gentis loquentem facit *Theocritus*, & hanc etiam voculam cenſeo fuiſſe Laconicam, unica litera auctiorem, quam forma fuit vetus, antequam litera Ionica reciperetur in uſum, omnibus communis, *τεῖδε*. veteris ſcribendi conſuetudinis veſtigia remanſerunt in iſtiusmodi oculis Doricis nonnullis; quales ſunt *τηνεί*, *ταυτεῖ*, *πεῖ*, quae ad normam recentiore ſcribi debuerant *τήνη*, *ταύτη*, *πῆ*. Vererer equidem, ne haec talia levia diceres, neque ſatis digna quae Tecum communicarentur, niſi noſſem quanto opere iis omnibus delecteris, quae faciunt ad veterum monumetorum intellectum. Igitur, Te non nolente, pergam in inſtituto, quanquam iſta diſſertationi potius quam epiſtolae convenient. Niſi praeferas *τεῖνδε*, certe *τεῖδε* apud *Heſychium*, ubi vulgatur *τῆδε*, *ἐνθάδε*. reponi debere monſtrat literarum ſeries, non
raro

raro sinceræ lectionis, frequenter etiam errorum *Hesychii* fidelis index. In eodem libro legitur adnotatio memoratu dignissima: Τί δαί, τί γὰρ ἄλλο, ἢ τί γὰρ, Κρήτες, Βοιωτοὶ δὲ ἐνθάδε Ἀττικοὶ, διατὶ δὴ. Tibi, qui minimum vicies apud *Aristophanem* legeris τί δαί; quod scribit de Atticis non poterat novum videri; ut interea tamen centenis permirum fuerit visum, quod ait, Bocotos τί δαί posuisse pro ἐνθάδε. si cupis Boeotum audire sua loquentem dialecto, prodeat ex *Aristophanis* Acharn. v. 912.

— τί δαί κακὸν παθὼν

Ὅρναπετίοισι πόλεμον ἦρω καὶ μάχαν;

Viden', adeo sermone & ingenio dissonos a vicinis Atticis hac tamen in formula non discrepasse. Quid itaque nobis narrat *Hesychius*? Credo, antiquum obtinet, diversissima, sed eodem ferme sono pronuntiata, τί δαί, & τεῖδε, male permiscendo. Posset autem a ceteris seiungi, Τεῖδε, ἐνθάδε Κρήτες καὶ Βοιωτοί. quanquam & illi τυῖδε dixerint. *Hesychius*: τυῖ, ὧδε Κρήτες. &, τυῖδε, ἐνταῦθα Αἰολεῖς. ita enim *Fulv. Ursinus* & *Is. Vossius* recte scripserunt pro Τύδαι proderit illud huic glossae reficiendae, quae legitur infra: Χῖδαι, ἀντὶ τῆς Κρήτες ego quidem libenter correxerim *Hesychii* peccatum, reponendo Τεῖδε, sive τυῖδε, ἀντὶ τῆς ὧδε Κρήτες ista duo tantum distant, quantum vulgata τῆδε & τῷδε hoc enim, ante usum literae ω, ΤΟΙΔΕ, & Aeolice, υ pro o posito, τυῖδε pronuntiabatur. In *Hesychium* nostri nihil dicere me inclementius, cuius errores gravissimi ipsi *Bentlejo* plurimum boni pepererint. Huius generis nonnulla commemorandi deinceps recurret occasio: nunc malo Theocritea quaedam persequi:
sed

sed ista via, quā coepi, si pergerem per singula *Theocriti* carmina, liber excresceret: nunc igitur carptim quaedam loca attrectabo, & quidem ὕστερον πρότερον. Qui superbiam ponere recusaverat, alteri nunquam non duris moribus insultans; quo modo animum vultu prodiderit, his verbis exprimitur in Carminis XXI II, v. 13, 14.

Τᾷ δὲ χολᾷ τὸ πρόσωπον ἀμείβετο· Φεῦγε δ' ἀπὸ χρῶς
Ἵβριν τᾷς ὀργαῖς περικείμενος.

quid sententia postulet non est ad intelligendum difficile: *Ovidius*, ubi Theocritea videtur persequutus vestigia, sic tecinit XIV Metam. v. 714.

*Spernit & irridet; factisque immitibus addit
Verba superba ferox.*

Sed negari non potest, latere Poëtae sententiam in verbis perverse scriptis:

Ἵβριν τᾷς ὀργαῖς περικείμενος.

Is, quem Tu facile coniectando adsequeris, hunc mihi locum aliquando commendavit, in quo vires periclitarer: Huius monitu animosum primo tentamine partem veritatis credo me detexisse: corrigebam autem:

———— Φεῦγε δ' ἀπὸ χρῶς

Ἵβρίντας, ὀργὰν περιειμένον.

Ille Noster, rogatus a me, quid de hac coniectura sentiret, correctionem sibi placere humanissimis verbis rescripsit, ita tamen, ut vulgatis ἀπὸ χρῶς eam maluerit accommodari; scribendo: Ἵβρίντας, ὀργὰν περιειμένον, ipsum illum *vocalium concursum virtutis aliquid habere* verissime iudicans. Nunc Tu haud censebis dubitandum, quin egregium locum facili

†††

me-

medicina refecerimus, atque adeo quin scripserit
Theocritus:

Τᾷ δὲ χολᾷ τὸ πρόσωπον ἀμείβετο· Φεῦγε δ' ἀπὸ χρῶς
Ἵβρίντα, ὄργαν περιειμένον.

Illud ὄργαν περιειμένος ex Homericō ἀναιδείην ἐπιειμέν-
νε similibusve graviter expressum. Qui vulgo ὕ-
βρις, Dorice dicebatur Ἵβρίντας huiusmodi a
Doricis formis in ἴσσω & ἄσσω, vel ἰσδω & ἄσδω, de-
rivata leguntur apud *Theocritum* Μελίντας, IV,
30. Συρίντας, VII, 28. & , pro βυκολιασᾶς reponen-
dum, Βωκολιάντας in Eid. v, 68. his accedant duo
significationis adfinis Φορμίντας, & Μυσίντας quo-
rum illud in *Pindari* Pyth. IV, 313. & in *Bianoris*
epigr. Anthol. I, c. XL. 6. Μυσίντας apud *Hesychium*.
Huius Lexicon plurima subministrat similia, eo dili-
gentius adnotanda, quod eorum ratio viris Doctis-
simis saepenumero non satis fuerit perspecta. *Ovi-*
dii versus supra positos excipiunt sequentia:

Non tulit inpatiens longi tormenta doloris
Iphis; & ante fores haec verba novissima dixit:
Vincis, Anaxarete.

Paene convertit Theocritea in hoc carmine XXIII, 16.

Λοίσθιον ἔκ ἤνεικε τὰ σύμφορα τᾶς Κυθερείας,
Ἄλλ' ἐνθῶν ἔκλαιε ποτὶ συγνοῖσι μελάνθοις.

Verum negabis Poëtam scripsisse τὰ σύμφορα τᾶς
Κυθερείας. Quid si corrigeremus

Λοίσθιον ἔκ ἤνεικε τὰ πυρφόρα τᾶς Κυθερείας.

τὰ πυρφόρα, nempe βέλη, *teia* sunt Veneris *ignifera*,
quae supra v. 5. dixerat πικρὰ βέλη. Cyclops, Eid.
XI, 15.

ἔχθιστον ἔχων ὑποκάρδιον ἔλκος
Εὐπρίος ἐκ μεγάλας, τό οἱ ἤπατι πᾶζε βέλεμνον,

πο-

nostro hac in parte non fuit dissimilis, nisi quod ille cantillando fallere valuerit amorem Galateae, cum hic contra non tulerit *longi tormenta doloris*. Cupidinis arma, quae *πυρὶ πάντα βέβηκται*, Veneri saepe tribui pernocti. Venustum hanc in rem epigramma 193, L. VII Antholog. tanquam ineditum descripserat *Scaliger* e Codice Ms. Cupidinis *πυρφόρος ἰοδόκη* *Alcaeo* celebratur Epigrammatographo, Anthol. IV, c. XII. ep. 45, & quamvis fortissimus captus fuisse dicitur Achilles *πυρφόρων* — *ἴνυγι τόξον*, *Lycophroni*, v. 309, 310. Nec tamen istam coniecturam temere tanquam veram venditaverim. Labet aliam eiusdem generis subtexere, ut Te saltem excitem ad veritatem investigandam. Quoniam cum hoc carmine habet aliquam adfinitatem *Hylas Theocriti*, huius Eidyllii XIII tentemus versum 64, ita vulgatum:

Ἡρακλῆς τοῖστος ἐν ἀτρίπτοις ἀνάνθαις
Παῖδα ποθῶν δεδόνατο·

Non ignoro, *Valerium Flaccum*, cuius aliquot loca, in ultimis quas ad me dedisti literis, commode sanasti, de Hercule ob Hylam aestuante sic cecinisse, ut videri posset non ab *Apollonio* tantum, sed & a *Theocrito* nonnulla mutuatus III, 581.

volucris ceu pectora tactus asilo
Emicuit Calabris taurus per confraga septis,
Obvia quaeque ruens: tali se concitat ardens
In iuga senta fuga.

forte quis *iuga senta* censeat comparari posse cum istis ἀτρίπτοις ἀνάνθαις, quae mihi quidem non placent. Novi, qui coniecerit aliquando, legendum, ἐν ἀτρίπτοις ἀταρτοῖς hoc si genuinum videtur, cui

debeatur, indicabo. Interea ponam, quid mihi inciderit: sed ante efficiam, ut commentum verosimile appareat. Mysiam elegerant Heroës Argoae navi stationem; subierat illa τὸν Κιανὲν κόλπον, *Scylaci* memoratum p. 35. Oppidi vicini cives & fluvii cognominis accolae dicebantur Κιανοί. Iam respice *Theocritei* carminis v. 30. & *Apollon. Rhod.* I, 1177. quo loco de Cio agentes usi sunt *Casaubon.* ad *Strabon.* XII, p. 845. & *Salmas.* in *Plin.* Exercit. p. 877. Dum in Cianorum terris se recrearent Argonautae, Thiodamanteus Hylas, Herculis minister, domino periit. Unius *Dionysii* verba subiiciam e *Perieg.* v. 805.

——— ἔρεα Μυσίδος αἴης

*Ηιχί περ ἡμερόεντα Κίος προΐησι ῥέεθρα,
Τῷ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν Ὑλαν ἡρπάξατο Νύμφη,
Ὅτρηρόν θεράποντα πελωρίῃ Ἡρακλῆος.

Hylam cum irrita labore quaesivisset in *Cianorum* terris Hercules, interposita iurisiurandi religione polliciti sunt *Ciani* (*Apollon. Rhod.* I, 1352) ab Hyla pervestigando nunquam cessaturos se; atque illud etiam festis diebus eam in rem institutis, quod e *Strabone* XII, p. 845. B. & e *Suida*, in Ὑλαν κραινυάζειν, licet aestimare, diutissime observarunt: *Apollonius Rhod.* I, 1354.

Τῷ γενεν εἰσέτι νῦν περ Ὑλαν ἐρέεσι Κιανοί.

Istum versum turpis menda occupavit apud *Etymologum* p. 512. v. 40. Κίος — τὸ ἐθνικὸν Κιανός.

Τῷ γενεν εἰσέτι νῦν Παρύλαν ἐρέεσι Κιανοί.

idcirco protinus eluenda, ne quis *Parylam* commiscatur. Nunc forte dices recte coniecisse me, &
The-

Theocritum pro ΑΚΑΝΘΑΙΣ scripsisse ΚΙΑΝΟΙΣ.
hoc ubi dederis, facile conficiam legendum:

Ἡρακλέης τοιῶντας ἐν ἀτρύτοισι Κιανοῖς
Παῖδα ποθῶν δεδόνατο.

In Carmine *Theocriti* xv mirabilis est ἀφέλεια, & imago muliebris ingenii ad vivum expressa. Quum de more mulierum Praxinoae τὸ καταπτυχὲς ἐμπερό-
ναμα laudavisset Gorgo, roganti quantum inpen-
derit, antequam vestem potuerit detexere, respon-
det illa v. 36.

Μὴ μνάσῃς Γοργοῖ· πλέον ἀργυρίῳ καθαρῷ μνᾶν
Ἡ δύο· τοῖς δ' ἔργοις καὶ τὰν ψυχὰν ποτέθηκα.

verbum vulgatum προτέθηκα litera liberavi superflua:
Ἀλλὰ, inquit Gorgo, Ἀλλὰ κατὰ γνώμαν ἀπέβα τοι.
Tum dixisse fertur Praxinoë, Ναί· καλὸν εἶπας. quod
cum frigidum sit, ingenio certe *Theocriti* minime di-
gnum, una tantum litera mutata, quam sensus fla-
gitat, suam reddamus Praxinoae voculam Dori-
cam, legendo:

Γ. Ἀλλὰ κατὰ γνώμαν ἀπέβα τοι Π. Ναί· καλὸν εἶπας.
imo vero; inquit, fateor, *est prorsus elegans*; atque
ita, cum vestem iterum contrectasset, amicae, ne-
que hercle invita, tandem adsentitur: utilitior et-
iam voculae significatus. *tamen, nihilominus*, hic
posset locum reperire: ἔμπα, ἔμπας, vel ἔμπης hoc
sensu tum ab aliis, sed frequenter adhibetur a *Pin-*
daro & *Apollonio Rhodio*, in huius Argonauticis mi-
nimum vices recurrens: usitatissimum ἀλλ' ὅμως,
dicitur ἀλλ' ἔμπης & ἀλλ' ἔμπας *Hesiodo*, *Callimacho*,
Apollonio, sed & *Epicharmo*, & *Theocrito* x, 29.
xxii, 17. priori sensu ponitur ἔμπης saepe apud
Homerum, & in *Aeschyli* Eumen. v. 229. vbi μέγας

ἔμπας, sicuti *Theocritus* dixit καλὸν ἔμπας. Deinceps laudat Praxinoë Ptolemaeum, quod praedonibus liberaverit Aegyptum, qui vias reddiderant latrociniis infestas: ἐξ ἀπάτας νεκροταμένοι ἄνδρες isti dicuntur fuisse, v. 50.

Ἀλλάλοις ὄμαλοι, κακὰ παίγνια, πάντες ἔρειοι.
iungi debuerant ὄμαλοι κακὰ παίγνια, & postremum illud ἔρειοι sine controversia mendosum est: quamvis variis modis vocem viri Summi tentaverint, veritas adhucdum latet. Suspicabar *Theocritum* scripsisse:

Ἀλλάλοις ὄμαλοι κακὰ παίγνια, πάντες ἔλειοι.
ut designarentur *degentes in paludosis Aegypti locis*, quique abique Ptolemaeo non potuissent e secretis latibulis eliminari. Οἱ περὶ τὰ ἔλεα οἰκέοντες *Heredotus* 11, c. 94. ἔλειοι sunt *Thucydidae* 1, c. 110. plura ad illustrandum paludosum Delta protulerunt Praeclari duumviri *Hemsterhusius* ad Plutum *Arist.* p. 54, 55, 56. & *Wesselingius* ad *Hieroclis* *Synecdemum* p. 726 qui *Thucydidae* locum indicavit. In istis ἔλεσι καὶ λίμναις tuta fuerunt ab ultima antiquitate latronibus Aegyptiacis receptacula. Vete. es sequutus illa curatissime descripsit *Heliodorus* primo *Aethiop.* p. 10. ἐν τρίτοις, inquit, (τοῖς ἔλεσι) ὅσον Αἰγυπτίων λησρικὸν πολιτεύεται. & cur in illis degerent, exponit p. 11. ἰκανὴ δὲ (ita legendum) Φρέριον ἰσχυρὸν εἶναι λησαῖς. διὸ καὶ συρρεῖ ἐπ' αὐτὴν ὁ τοῖστος βίος; τῷ μὲν ὕδατι πάντες ἄτε τείχει χρώμενοι, τὸν δὲ πηλὸν κατὰ τὸ ἔλος κάλαμον ἀντὶ χαρηνώματος προβεβλημένοι verba praenultima revocant mihi in memoriam *Alexidis Samii* locum apud *Athen.* xiii, p. 572. F. Ἀλεξίς ὁ Σάμιος — τὴν ἐν Σάμῳ Ἀφροδίτην, ἣν οἱ μὲν

ἐν καλάμοις καλῶσιν, οἱ δὲ ἐν Ἑλειατικαῖς Φησὶν ἐταῖραι
ιδρύσαντο. ubi pro ἐν Ἑλειατικαῖς non dubitabis me-
cum corrigere. ἐν ἔλει, Ἀττικάι, Φησὶν, ἐταῖραι ἰ-
δρύσαντο. Periclis in expeditione comites in Samo
Veneri statuam dedicaverant, quae a loco, in quo
fuerat collocata, dicebatur Ἀφροδίτη ἐν καλάμοις, si-
ve Ἀφροδίτη ἐν ἔλει. — Ptolemaei laudes in Carmi-
ne xvii ita celebrat *Theocritus*, ut a Veterum Grae-
corum institutis & amabili simplicitate recesserit
quam longissime. Erat quidem Philadelphus ille,
ut vere cecinit noster xiv, 61. Εὐγνώμων, Φιλόμω-
σος, — neque tamen dignus, qui Principibus viris
perniciosa adulatione corrumpetur. Inter adula-
tores, qui Alexandrum, divinos honores stulte con-
cupiscentem, ab Aristotelis monitis quam longissi-
me abduxerant, memoratur *Cleon* Sículus, *non in-
genii solum* (verba sunt *Curtii* viii, v, 8.) *sed etiam
nationis vitio adulator*. Videturne de Siculorum
suorum moribus aliquid traxisse *Theocritus*, quum
in Carmine xvii Philadelphi parentes, Ptolemaeum
Lagiden & Berenicen, in Deorum numerum relatos
multis versibus cecinerit? Lagidae coelum ape-
ruit ea parte, ubi sedes erant Alexandro, & utrius-
que progenitori Herculi: Herculem eo vehementer
laetatum scribit *Theocritus* v. 24.

Ὅττι σφέων Κρονίδας μελέων ἐξείλετο κῆρας,

Ἀθάνατοι δὲ καλεῦνται ἐοὶ νέποδες γεγαῶτες.

ad hanc normam locum integrandum arbitror: θεῶν
νέποδες legit Ill. *Scaliger* Animadv. in *Euseb.* p. 65.
aliter *Casaub.* Lect. Theocr. c. xviii. & *Palmerius*:
Heinsio L. Theocr. p. 351. ἐοὶ νέποδες reponenti suffra-
gatur *Bentlejus* in *Callim.* p. 459. In altero versicu-
lo reliquerant:

..... μελέων ἐξείλετο γῆρας.

Qui in Miscell. Obs. Vol. I. p. 126. hunc versum sollicitarunt, minime audiendos censuerim: quoniam tamen vix videtur Gracce dici posse, γῆρας μελέων ἐξελέσθαι, litera mutata, reponi poterit:

Ὅτι σφέων Κρονίδας μελέων ἐξείλετο κῆρας.

Jupiter in coelum recipiendos iustravit; humanæ naturæ *sordes*, & quidquid erat mortale, *sustulit e membris* & expurgavit. Hercules dicitur --- γυῖα θεῶν *Callimachus*, h. in Dian. v. 159, ubi, dum multa notabat *Spanhemius*, nostrum locum non omisit. Quando quis dicitur ἐκθεωθῆναι ita saepe numero loquitur *Ovidius*, ut proxime accedat loquendi rationem Theocriteam: Metam. IV, 538. *abstulit illis Quod mortale fuit.* XIV, 600. *Hunc iubet Aeneae quaecunque obnoxia morti Abluere* -- &c.

— In Carminē XXI sponsas suam & fratris vi abducentes Dioscuros primum blanda nititur oratione ab incoepto retrahere Lynceus, eamque orationem suam his verbis claudit v. 165.

Ἀλλὰ φίλοι τῆτον μὲν εἶσατε πρὸς τέλος ἐλθεῖν

Νῶϊ γάμον, σφῶν δ' ἄλλον ἐπιφραζώμεθ', ἄνακτες.

sic libenter legerim pro vulgatis: ἐπιφραζώμεθα πάντες: si quis hoc tueri voluerit, fatebitur tamen, aptius, & ad id, quod cupiebat efficere Lynceus, accommodatius esse ἄνακτες. Heroës Homerici infra *Theocrito* sunt ἄνακτες v. 214.

Ἐμῶν κῦδος ἄνακτες ἐμήσατο Χῖος αἰδός.

Castores autem eximie *Anaces* & Ἄνακτες. Litera ν similiter in π male fuit commutata in huius hymni v. 212. ubi pro ἔκ ἐπ' ἐλαφρῶ, legi debet:

οὕτω τυνδαρίδαις πολεμισδέμεν ἔκ ἐν ἐλαφρῶ.

non in facili. Euripides in Theseo ap. Athen. x, p. 454. c.

— τὸ πέμπτον δ' ἔν ἐν εὐμαρεῖ Φράσαι.

arbiter elegantiarum Theocriti peritissimus, D. Heinsius Lect. Theocr. c. xxv. recte reposuerat in Eid. xxiii, 2. — ἐφάβω

Τὰν μορφὰν ἀγαθῶ, τὸν δὲ τρόπον ἔν ἐν ὁμοίῳ.

haud ignarus in carm. xxii, 61. ἔν ἐν ἐτοίμῳ reperiri, animum non adverterat ad versum 212. Est & alius locus Bucolici, in quo dubito an ea formula sit reponenda. Quod proxime praecedit Carmen xxi multis sane mendis est oblitum: videamus possitne una alterave tolli. Piscatorum, qui vitam aerumnosam tolerabant, cum enumerasset supellestilem, haec sequuntur in editis v. 15.

Οὐδεὶς δ' ἔ' χύτραν εἶχ', ἔ' κύνα' πάντα περισσὰ

Πάντ' ἐδόκει τήνας ἄγρας πενία σφιν ἑταίρα.

Scaliger, etsi meo iudicio veram scripturam non videtur adsequutus, dubitanter corrigendo:

Πάντ' ἐδόκει τήνοις. Ἄγρα πενιάσφι ἑταίρα.

mihi tamen ad veritatis pervestigationem Viri Magni tentamen profuit: nam vix poteris ab ea me persuasione abducere, qua versiculum sic restitui posse credidi, si legeretur:

————— πάντα περισσὰ

Τάλλ' ἐδόκει τήνοις ἄγραν πενίας Φὰν ἑταίραν.

omnia reliqua videbantur istis supervacua: piscaturam paupertatis comitem esse dicebant vel reputabant: utroque enim modo illud Φὰν Homero & Apollonio usurpatur. Plura sunt quibus dictum posset illustrari, quae melius erit omisisse. In eius-

dem carminis v. 10. mihi quidem displicuerunt τὰ Φυκιδέντ' αὖτε λῆδα· sive λῆδα. arbitrabar *Theocritum* posuisse, τὰ Φυκιδέντ' ἀγρινὰ, & hoc in loco quaerendam sedem Glossae *Hesychii*, Ἀγρινὰ, δίκτυα interpretantis. Hoc si minus probes, id tamen certum est, dictiones Theocriteas reperiri plurimas apud *Hesychium*, quas alibi frustra quaeras, nonnullas etiam aliter ac in editionibus scriptas. Legitur apud *Hesychium*: Μαλλοπάραυος, λευκοπάρειος· scripserat Μαλλοπάριος, e *Theocr.* xxvi, v. 1. ubi nostris in Edd. μαλοπάριος· prouti etiam *Eustathius* reperebat, qui ad Il. H. p. 570. v. 4. παρὰ Θεοκρίτῳ, inquit, Μαλοπάριος, ἢ ἀπαλοπάριος. — Alibi posuerat *Hesychius*: Κυρίττιλος, κορύπτης, πλήκτης. non aliter scripsisse puto *Theocritum* v, 147. ubi vulgatur κορυπίλος· sed altera forma est Dorica; Eid. iii, 5. pro κορύψῃ in scriptis *Gellii* Codd. etiam in *Franequerano* recte legitur κορύξῃ· nec non in Codd. quibusdam *Theocriti*, ut monitum fuit in *Vanno Critica* p. 457. — Supra *Hesychius*: Ἀναίλιπος, ἀνυπόδητος. illud etiam vulgatae in Eid. iv, 56. ἀνάλιπος praetulerim: ubi enim ceteri η, Dores nonnunquam αι pronuntiabant: reperiuntur autem ἀνήλιπος, νήλιπος, & νηλίπας. *Hesychius*: Νηδύπας, ἀνυπόδετος. corrigendum Νηλίπας, e *Sophoclis* Oed. Col. v. 340. usitatiores forma νήλιπος nec ab *Hesychio* praetermissa legitur apud *Apollon. Rhod.* iii, 646. Hodie neminem latet, quorumvis Poëtarum Veterum loca plurima ex *Hesychio* feliciter expoliri posse; quamvis paucae correctiones prodierint, qualis nobiscum fuit ad *Hesychium* in v. Ἀθραυσα communicata. Constitueram *Rövere* Nobilissime, specimen correctionum, quae sola paene nitantur fide libri praestantissimi,

mi, huic epistolae intertexere; sed postea rectius me facturum duxi, si ista liberiori spatio committerem: istiusmodi correctiones, si non nullius sint momenti, Tu, fat scio, censebis anteponendas nonnullis Hesychianis. In Glossis autem *Hesychii*, quarum cubilia vix ulla possint pervestigatio-
ne deprehendi, duplici via potest insisti; alteram triverunt viri Summi non nisi a paucis calcandam; & variis difficultatibus impeditam; multo facilior est altera. Quum *Hesychium* in manus sumserim, quid velim uno specimine declarabo. Pone itaque tantisper *Theocritum*, & ubi observati grammatici taedium devoraveris, *Hesychium* respice. Classis est nominum derivatorum, quae terminantur in $\theta\mu\delta\varsigma$, sunt etiam pauca in $\theta\mu\alpha$, $\theta\mu\eta$, & $\theta\mu\acute{\omega}\nu$ in quibus θ genuinae literae σ , in τ mutatae, sedem occupavit: remanserunt in usu quotidiano, $\alpha\rho\iota\theta\mu\delta\varsigma$, $\beta\alpha\theta\mu\delta\varsigma$, $\kappa\lambda\alpha\upsilon\theta\mu\delta\varsigma$, $\pi\omicron\rho\theta\mu\delta\varsigma$, $\rho\upsilon\theta\mu\delta\varsigma$, $\varsigma\alpha\theta\mu\delta\varsigma$ &c. sed vulgus formas istas plerasque repudiavit. Poetae formarum, quas olim homines triverant, studiosi, plurima huius etiam moduli versibus roborandis accommodata custodiverunt; qualia sunt animantium sonis indicandis inservientia, $\beta\rho\upsilon\chi\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\delta\gamma\kappa\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\omega\rho\upsilon\theta\mu\delta\varsigma$, $\mu\upsilon\kappa\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\kappa\upsilon\varsigma\eta\theta\mu\delta\varsigma$ quorum postremum, *gannitum* notans, obvium in *Odyss.* II, 163. & *Apollon.* III, 883. bis mendose scriptum legitur apud *Hesychium*, $\kappa\upsilon\zeta\eta\theta\mu\delta\varsigma$, & ubi postulat literarum series $\kappa\upsilon\eta\theta\mu\delta\varsigma$. Huius generis, praeter alia magis protrita, prostant apud *Homerum* etiam rariora, $\kappa\eta\lambda\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\epsilon\lambda\eta\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\mu\eta\eta\theta\mu\delta\varsigma$, $\iota\theta\mu\alpha$ & $\epsilon\iota\sigma\iota\theta\mu\eta$ apud *Hesychium*, pro $\epsilon\zeta\iota\theta\mu\eta$, series literarum monstrat olim lectum $\epsilon\zeta\iota\sigma\mu\eta$ quae vetus sine dubio scriptura in multis male fuit oblitterata: *Bergleri* observatis
ad

ad *Alciph.* p. 88. alia possent adiungi. Inprimis formas in *θμός* frequentavit *Lycophron*, & usitatissimas dictiones *κευθμός*, *κλαυθμός*, *σκαρθμός* adhibuit, & minus usitatae *λαυθμός*, *μηλιαυθμός*, *ἀρδηθμός*, *τεθμός*. quorum paenultimum legitur & apud *Nican-drum* Ther. v. 412. ultimum nusquam frequentius quam in odis *Pindari*, qui rariorem etiam formam *Κνηθμός* posuit Pyth. iv, v. 370. *Ἰνηθμός*, significans *κάθαρσιν κοιλίας*, dictio est *Hippocratis*, *Erotiano* & *Galeno* commemorata. *Ἰαυθμός* dixit *Lycophron*, v. 606. & supra v. 96. meminerat *Μηλιαυθμῶν* hoc mendose scriptum in *Etymologo*, qui praeterea compositum subministrat p. 342. v. 35. aliis praetermissum *Ἐνιαυθμός*. Apud *Suidam* & *Hesychium* cum recte legatur *Ἰαυθμοί*, hic alibi deposuit e mendoso codice *Ἰαθμός* & *αὐθμός*. *Hesychiana*, quae ad istam classem pertineant, cum plura possent depromi, speciminis gratia nonnulla depravata attingam e litera Δ. vulgatur apud *Hesychium*:

[*Δαίημος*, *διαίρεσις*, *μερισμός*.] Recepit illud tanquam Graecum *H. Stephanus*, eo potissimum inductus, quod legerat apud *Hesychium*: *Δαιέοι*, *διαμερίζοι*. Sed hoc in *Δαίζοι*, alterum *Δαίημος*, ex analogia, quae comparatione conficitur, commutari debet in *Δαίθμός*, vel *Δαιθμός*. Ab origine *Δάω* fluxerunt, *dividendi* significatu nota, *Δαίω*, *Δαίζω*, *Δάζω*, *Δάζομαι*. hinc *δασμός*, a *Δαίζω*, *δαισμός*, *Δαιθμός*. hanc veterem formam Doricam, in libris certe nostris non obviam, vetusta tabula Messanae inventa fideliter adservavit apud *Gruterum* Thes. Inscript. Antiq. p. ccxiii. legesibi v. 18. ΔΑΙΘΜΟΥΣ, & p. ccxii. v. 4. errore vulgari positum ΔΕΘΜΟΥΣ. Supra legitur apud

puḍ *Hesychium* recte scriptum, Δαηθμόν, ἐμπρησμόν. Succedat alia glossa depravata.

Δυθίλαι, θαλάμαι, καταδύσεις.] Certissime corrigendum: Δυθμαί, θ. *lustra* sunt *ferarum*. Error fuit librarii, totidem paene ductus M & ΙΑ confundentis. Ad observati grammatici tristitiam minuendam, aliud quidpiam iuvāt interfuisse. Plurima latent Veterum loca sub eodem errore obscurata: pro M positum IN corruptit versum *Apollophanis* (sic legendum puto pro Εὐφάνης) Comici apud *Athen.* VIII, p. 343. B.

Πῆ Κόρυδος, ἡ Φυρόμαχος, ἡ κοίλα βία.

restitui debet — ἡ Κόρυς βία; *Cormus*, parasitus gulosis, quique manus habebat picatas, e *Timoclis* loco VI, p. 240. F. mihi innotuerat: is per iocum comicum eleganter dicebatur Κόρυς βία. — *Conradum Gesnerum*, & capitalia *Scaligeri* & *Casauboni* ingenia frustra exercuit eodem errore deformatus *Archestrati* locus apud *Athen.* VII, p. 301. D.

Καὶ Λεβίαν λαβεῖν ὅσχετον ἥπατον ἐν περικλύσῃ
Δήλῳ.

Si pro IN reponamus M, *Archestrati* manum recuperabimus: emendandum enim sine controversia,

Καὶ Λεβίαν λαβὲ, Μόσχῃ, τὸν ἥπατον ἐν περικλύσῃ Δ.
Moscho & *Cleandro* ποῦμα suum inscripserat *Archestratus*, monente *Athenaeo* p. 278. E. *Moschum* etiam alloquitur apud eundem III. p. III. F. *Cleandri* nomen sub literis perverse scriptis latet VII, p. 322. C.

Ταῦτα δὲ πάντα Κύρῳ Φράζων, καὶ πρὸς σε Κλέαινε.
inopinatus ille *Cyrus* virum Magnum debuerat ab errore revocare; notus est Atticismus, λέγων κυρῷ, vel κυρῷ Φράζων. reponamus itaque:

Ταῦ-

Ταῦτα δὲ πάντα κυρῶ φράζαν καὶ πρὸς σὲ Κλέανδρε.

Hesychii notam supra positam haec excipit:

Δυθμέσι, δύσεσι, κατασροφαῖς.] Prius illud Δυθίλαι posuit in Indice Thef. *Stephanus*, ubi nostrum tamen tentavit: sed dubitari non potest, quin corrigi debeat: Δυθμαῖσι, δύσεσι, κ. veram scripturam non vidit *Spathemius*, dum tractabat *Callimachi* h. in Cicer. v. 10.

Πότνια, πῶς σε δύναντο πόδες φέρειν ἔστ' ἐπὶ δυθμάς;
Dixerit forte quis, Δυθμαῖσι dictionem fuisse *Ericharmi*, seu *Empedoclis*: ab *Empedocle* dictum mutuatus est, ut alia plurima, *Plato*, vi. de LL. p. 770. Λ. ἡμεῖς ἐν δυσμαῖς τῆ βίῃ a *Platone* sumserunt, praeter ceteros, quos indicavit Celeberr. *Alberti* ad *Hesychianum*. Δυσμαῖς βίῃ.

Δέσλος, δεσμός, ἄμμα.] Nisi fallor, *Hesychium* de-ceperat librarius, qui pro M scripserat Λ, pro Θ autem Ε. harum etiam literarum adfines esse ductus in scriptis codicibus & in monumentis lapideis viri docti saepe monuerunt: nec veteres Criticos ista talia neglexisse liquet e *Porphyrianis* apud *Eustath.* ad Il. T. p. 1284. e quibus adnotatur, nonnullos in versu 269 Il. T. pro ἔλασσε cortexisse θλάσσε, contendentes, natam perversam scripturam; τῆς ἄνω περιφερείας τῆ Θ κολοβωθείσης εἰς Φαντασίαν τῆ Ε γραμματος. Corrigamus ergo errorem *Hesychii*, scribendo: Δεθμός, δεσμός, ἄμμα. — Alibi *Hesychius*: Ἐθμοί, πολλοί, δεσμοί, πλόκαμοι. Sic censeo; scriptum in veteri fuisse Glossario: Δεθμοί, δεσμοί, πλόκαμοι. literam primam postea a librario praetermissam. Incidit *Hesychius* in librum, in quo primae dictionum literae nondum fuerant adpositae, quumque non a-

cute cerneret, huius generis mendosa non pauca recepit in suum Lexicon. Talia plura docte restituit γόνιμος Κριτικός *Ioannes Taylor*, in docto Lectionum Lyfiacarum & laborioso libello, c. ix. Lexicon autem Graecum, in quo persaepe prima vocum litera deficit, in angulo Leidanae Bibliothecae latet. Sed si verum est, quod supra posui, quid reliquis ἔθμοι, πολλοί, faciendum? recte de voce ἔσμος cogitasse credo Cl. *Albertium*. *Etymologus* p. 383. v. 10. ὡς, αἰτ, ἀπὸ τῆ τίθημι, θετός (legendum, θεσμός καὶ τεθμός) καὶ βίβημι, βασμός καὶ βαθμός — ἔτω καὶ ἵημι, ἥσω, ἔσμος. quidni etiam ἔθμος a quopiam potuerit adhiberi? cogita quaeso monitum *Hemsterhusii* ad *Hesych.* i, p. 136. n. 15. iam si ponas, Grammaticum in *Lycophronis* Cassandra v. 415. Νήριθμος ἔθμος, aut alicubi reperisse ἔθμος σοφισῶν, vel quidpiam simile, statues utique scribi potuisse in Glossario: Ἐθμός, πολλοί certe σοφισῶν σμήνος & σοφισῶν ὄχλον dixerunt *Cratinus* & *Iophon* apud *Clement Alex.* Strom. i. p. 329. ἔσμον γυναικῶν, *Aristoph.* Lyfistr. v. 353. ἔσμον λόγων *Plato* v, Πολιτ. p. 450. v. ἔσμον ὀνομάτων *Lucianus* Lexiph. ii. p. 338. Laïs habuisse dicitur ἐρώντων ἔσμον, Anthol. vi, c. viii. ep. i. &c. Ubi unum alterumve *Hesychii* commentum confutavero, hinc discedam: *Hesychii* nota est:

Δέημος, νόμος, ἢ δεσμός.] Infra legitur: Δεόμενος, νόμος, δεσμός. Quod e *Suida* excitatur Δέμος, νόμος ἢ δεσμός legitur in huius libro post vocem Δεξιοί, atque adeo patet e serie literarum *Suidam* non Δέμος, sed Δεόμενος aut certe Δέομος scripsisse. Ista tria, Δέημος, Δεόμενος, Δέομος, minime Graeca, diversam tantum exhibent eamque mendosam, quam

XLVIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

quam in libris repererant, veteris dictionis faciem. Genuina lectio mihi certe haec videtur: Δεθμός, νόμος, ἢ δεσμός. τὸν δεσμὸν dictum fuisse Δεθμὸν, confiare arbitror e praecedentibus. Sed lex etiam dici potuit Δεθμός. Leges positae, quacque vim legis habere credebantur, consuetudines & instituta maiorum vulgari satis adpellatione vocari solebant θεσμοί, Athenis sic dicebantur eximie severissimae Draconis leges, ἐν ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ δράκοντος, uti eas vocabat *Herodicus* apud *Aristotelem* Rhetor. II, p. 110. v. 9. Quibus in ea voce σ videbatur in θ commutandum, scripserunt Τεθμός. haec forma *Pindaro* praesertim diverso fuit usu adhibita, Olymp. VI, 118. VII, 161. VIII 33. XIII, 39. 57. Pyth. I, 125. IV, 54. Nem. X, 61. attigit eorum locorum nonnulla Ill. *Ex. Spanhem.* ad *Callim.* p. 103. Verum Τεθμός cum scriberetur pro θεθμός, nonnulli Θ in Δ mutato, ut & in aliis, (*T. H.* ad *Hesych.* in Θάβανον.) ponere maluerunt Δεθμός, atque adeo Δεθμός recte νόμος ἢ δεσμός potuit explicari. Qui certis vestigiis institerit, ea via per diversas Linguae ditissimae partes pergendo, plurima poterit nova detegere. Redeo ad *Theocritum*, & missis ceteris ex unico carminis secundo nonnulla attingam.

In parte postrema carminis istius magici, qua Myndii Delphidis amore se deceptam queritur Simaetha, Deae, quam coelo devocaverat, paucis versibus enarrat, quid evenerit, posteaquam officiosa Thestylis palaestritam perduxerat ad obsequium suum: nimirum mane istius dici, cuius vespere carmen illud decantabat, venisse vetulam, ἦνθέ μοι, inquit, v. 145.

— ἦνθέ μοι ἄ τε Φιλίσας

Μέ-

Μάτηρ τᾶς γε ἐμᾶς κύλητρίδος, ἃ τε Μελίξες
Σάμερον,

quae muliercula speculatrix vestigando cognoverat, fastidiosum adolescentem ab ipsa alienatum alio trans- tulisse amorem suum; vera autem esse, quae fue- rant a vetula minime mendaci relata, hoc argu- mento conficit Simaetha, quod per solidos dies duo- decim ne semel quidem ad se diverterit Delphis, qui antea nullum diem intermiserat, quin saepius veniret. Haec vis sententiae Theocriteae in dua- bus literis male distractis latet: sic vulgatur v. 155:

Ἡ γάρ μοι καὶ τρεῖς καὶ τετράκις ἄλλοτ' ἐφοίτη,
Καὶ παρ' ἐμὴν ἐτίθει τὰν Δωρίδα πολλάκις ὄλπαν.
Νῦν δέ τε δωδεκαταῖος ἀφ' ὧτέ νιν εἶδέ ποτ' εἶδον.

illud Ἡ γάρ μοι minus attendenti blandiri poterit; sed si sententia penitus introspiciatur, μοι locum minime tuebitur: nam δωδεκαταῖος, & ista τρεῖς καὶ τετράκις aliud quid requirunt, quo referantur, ac monstrant, praecessisse *nuper, proximis his diebus, νεωστὶ, ἀρτίως*, vel simile quidpiam. Quaerendi sollicitudine liberabimur, ubi facilem medicinam, quam tot veterum locis praeter ceteros felicissime admovit *Is. Casaubonius*, huic etiam loco adplicue- rimus: e voculis enim Ἡ γάρ μοι nobis enascetur Ἡγ' ἀρμοῖ. Vocem Ἀρμοῖ a *Theocrito* IV, 51. *Lycophrone* v. 106. usurpatam, pro νεωστὶ, ἀρτίως, Syra- cusanam esse pronuntiantibus Grammaticis eo non illibenter fidem habuerim, quod plane constet, esse de veteris Linguae reliquiis, eiusdem analogiae, cu- ius sunt dictiones Syracusanac, certe Doricae, ἐγ- δοῖ, ἐξοῖ, πεδοῖ, de quibus variis in locis ex Alexan- drino *Heraclide* notat *Eustathius*. Ἀρμοῖ vel Ἀρμοῖ

††††

(LXXV)

(utro modo pronuntiandum sit non convenit inter Technicos) olim legebatur in exemplaribus *Apollon. Rhod.* 1, 972. ubi ad Ἰσὸν πη καὶ κείνῃ — *Scholiasta*, γράφεται δέ, inquit,

Ἄρμοϊ πη καὶ κείνῃ ὑποσυχύεσκον (Ἰελοί.)

ἀντὶ τῆς, ἀρτίως, νεωστὶ ὑπηύξανον, ὑπήνθην. qui locus forte perspicaciam *Bentleji* effugit ad fragm. *Callimachi* XLIV,

Ἄρμοϊ πη καὶ κείνῃ ἐπέτρεχε λεπτὸς Ἰελος.

Theocritus autem cum ceteris frequenter adhibet voculas ἦ ῥα, & ubi formulis interrogandi, sed & ubi sine interrogatione res certa adfirmanda est, veluti in huius carminis v. 6, 114, 123. *Eid.* 111, 15. &c. propterea scribere malim ἦ ῥ' ἄρμοϊ, in loco nostro, sic mea sententia reficiendo:

Ἦ ῥ' ἄρμοϊ καὶ τρεῖς καὶ τετράκις ἄλλοι' ἐφοίτη,
Καὶ παρ' ἐμὴν ἐτίθει τὰν Δωρίδα πολλάκις ὄλπαν,
Νῦν δέ κε δωδεκαταῖος, ἀφ' ὧτέ νιν εἰδέποι' εἶδον.

ut hic sit loci sensus: *alias certe ter quaterve proximis diebus ad me venisset, & saepenumero Doricam domi meae deposuisset ampullam: sed nunc integri dies effluxerunt duodecim, a quo ne semel quidem ipsam viderim.* Non ante despectam se fuerat suspicata Simaetha, neque adeo revocaverat ad animum carissimi Delphidis absentiam, quam esset de ipsius animo mutato admonita a tibicinae matre. Huic mulieri quid fuerit nominis ignoramus; nec erat illud etiam memoratu dignum: sed quamobrem, obsecro, binae istius mulieris filiae commemorarentur? ita tamen, quos quidem noverim, locum supra positum,

(ἤνθέ μοι ἄ τε Φιλίσας
Μάτηρ τᾶς γε ἐμᾶς αὐλητρίδος, ἄ τε Μελιξῆς
Σάμερον)

interpretantur, ut vetulae filias nominent *Philistam* & *Melixonem*. Credo *Philistam* Syracusanum eo viros doctos induxisse, ut commodum muliebri nomen Doricum in versum Theocriteum introduce- rent: atque illud, quamvis alienum a mente Poë- tae, facile tamen erat ferendum; sed vix feras *Palmerii* commentum, qui tibicinae Theocriteae substituendam αὐλητρίδα, e more suae gentis iudica- verat: verum plerique fatebuntur, *Palmerium*, in veteris Graeciae rebus valde exercitatum, in poë- ticiis elegantissimis cernendis non habuisse βίνα κριτικήν. In posterum, εἰν ἡ γ' ἐμὴ νικᾷ, de sola cogitant *carissima* Simaethae tibicina Melixone. Pervenuste scripserat, ni fallor, *Theocritus*:

ἤνθέ μοι ἄ γε Φιλίσας
Μάτηρ τᾶς γε ἐμᾶς αὐλητρίδος, ἄ γε Μελιξῆς

venit ad me mater carissimae meae tibicinae, meae inquam Melixus. Illud ἄ γε repetitum quantum lo- co venustatis conciliet, Te persensurum confido. Si vel nusquam in libris nostris *carissimus* diceretur Φίλιςος, eo non minus crederemus, olim fuisse, apud Dorienses praecipue, pervulgatum: nomina pro- pria bene ominata, Φιλίσος, Φιλισίων, & muliebria Φιλίσῃ vel Φιλίσα, & Φιλίσιον, qui tandem in usum fuissent recepta, nisi a Φίλος formata Φιλίων & Φίλι- σος innotuissent? Pariter utique ἄρισος transiit in no- men Ἀρίσος, seseque in varias formas diffudit: me- morantur enim Ἀρισις, Ἀρισεὺς, Ἀριτέας, Ἀρίων & Ἀρισίαν, mulieres etiam Ἀρισώ, & Ἀρίσιον. Sed &

++++ 2

fu-

superfunt Φιλίων & Φίλιος prius in *Homeri* Od. τ, 351. & Ω, 267. quanquam & ab aliis obscuratum, & a *Palmerio* ad *Hesych.* in Φιλίων ad utrumque locum *Sophoclis* meminit *Eustathius*, in cuius *Aiace* legitur v. 852.

τὼς αὐτοσφαγεῖς

Πρὸς τῶν Φιλίων ἐκγόνων ὁλοότο.

Scholastes ad hunc locum ταῦτα δέ, inquit, νοθεύεσθαι Φησι quis? *Didymus*, opinor; atque adeo legendum: ταῦτα δέ Δίδυμος νοθεύεσθαι Φησι. *Schol.* ad *Soph.* Antig. v. 45. Δίδυμος δέ Φησιν, ὑπὸ τῶν ὑπομνηματισῶν τὸν ἐξῆς σίχον νενοθεῦσθαι. — Nondum a Carmine *Theocriti* discedo: quam in primo versu & deinceps aliquoties compellat *Simaetha*, *Thestylis*, dominae in magico hoc ministerio adiutrix, ipsa erat veneficiorum scientissima; quales habuisse plerumque videntur in familia mulieres istius quaestus, cuius fuit *Simaetha*: eiusdem ordinis mulier, *Σιμαῖθα* dicitur *Aristophani*, *Acharn.* v. 523. *Hesychius*: Σιμαῖθα, ἑταῖρας Μεγαρινῆς ὄνομα: sic enim recte locum correxerunt *Kusterus* & *Wesselingius*. Nomen *Thestylidis*, ab usu servulae inditum, a *Sophrone Theocritus*, a *Theocrito Virgilius* acceperat: sed *Virgiliana Thestylis*, quae fessis messoribus herbas contundebat olentes, *Ecl.* II, 10. ea ipsa est vetula venefica, non nominata *Theocrito*, quae messorum nuper subsequuta spicas legerat, ita enim accipienda videntur in *Eid.* III, 34.

Ἄ πρὸν ποιολογεῦσα παραιβάτις ———

Theocriti *Thestylis* postquam herae iussis obsequuta lauros, malas herbas, pilam rubra lana incinctam, & cetera paraverat, quae usui erant futura, Magi-
cum

cum carmen, decantandum, dum sacra ad animum Delphidis reflectendum peragerentur, incipit Simaetha, Eid. II, 10.

Voce vocans Hecaten, coeloque Ereboque potentem,

ἀλλὰ Σελάνᾳ

Φαῖνε καλόν· τὴν γὰρ ποταείσομαι ἄσυχᾳ δαῖμον,

Τᾷ χθονίᾳ θ' Ἑκάτᾳ, τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι

Ἐρχομέναν νεκύων ἀνά τ' ἡρία καὶ μέλαν αἷμα.

Χαῖρ' Ἑκάτᾳ δασπλῆτι, καὶ ἐς τέλος ἄμμιν ὀπῆδει.

Non pigebit adscripsisse ex *Horatii* Epod. v, v. 51. & seqq.

Nox & Diana, quae silentium regis

Arcana cum fiunt sacra;

Nunc nunc adeste.

quae postrema Theocriteum ἀλλὰ commode expriment. *Seneca* Hippol. v. 412.

Hecate triformis; en ades cœptis favens.

sed μέλαν αἷμα hoc quidem in loco diu fuerat suspectum: memineram quidem, veteres nigrarum pecudum sanguine Deos inferos placasse, & *Nigrobidentes vellere atque atras boves* in sacris fuisse Magicis adhibitas; praeter ceteros etiam *Tibullum* cecinisse I Eleg. II, 61.

nocte serena

Concidit ad Magicos hostia pulla Deos.

neque tamen propterea mihi poteram persuadere, *hostiam pullam* dictam fuisse *Theocrito μέλαν αἷμα*. Tandem, postquam ad me pervenerat Thesaurus, quo nos ditavit, & quotquot sunt atque aliis erunt in annis harum Literarum studiosi sibi devinxit utrique nostrum Amicissimus & magnis suis meritis

Celeberrimus *Io. Alberti*, coepi suspicari locutionem ubivis obviam, μέλαν εἶμα, rarissimae locum occupasse; scripsisse autem *Theocritum*:

Ἐρχομένην νεκύων ἀνά τ' ἡρία καὶ μέλαν εἶμα.

Relege, quaeso, *Hemsterhusii* adnotata, ad formulam Ἐπιέσασθαι γῆν, quam *Hesychius* explicat, ταφῆναι & iudicabis, terram cadaveribus circumfusam, quae ossa nigro velut amictu amplectitur, atque adeo *sepulcrum* dici posse μέλαν εἶμα. nullus quidem locus est ad manum, in quo vocabulum εἶμα sic usurpetur: verum notiones *sepulcri* & *vestimenti* potuisse permutari, hinc Tu certe conficias, quod utramque uni rei designandae adhibuerint. Corpus vetustissimi Theologi non tantum carcerem sed & *sepulcrum* animae nominarunt, quo divinius ista particula velut obrueretur: horum sententiam apud *Clem. Alex.* v. *Strom.* p. 518. commemorant *Plato*, & *Philolaus* Pythagoreus, qui ἀ ψυχὰ, inquit, τῷ σώματι συνέζευχται, καὶ κατὰπερ ἐν σώματι, ἐν τῷ τῷ τέθνηται. recentiores corpus vocare maluerunt *vestem*, qua tanquam velamento natura animam circumdedisset: vide, quaeso, *Cataker.* ad *M. Antonini* x, 1. quod Imperator ibi vocat τὸ περικείμενον σῶμα, infra x, 38. τὸ περικείμενον ἀγγειῶδες, supra dixerat τὸ ἀγγεῖον τὸ περικείμενον, viii, 27. locum inspicere, si placet; ἀγγεῖον enim emendavi, pro vulgato αἷτιον & hoc quidem recte fecisse me censebis, sed *Theocritum* tractanti negabis esse philosophandum. Si *Sepulcro* convenit *vestimenti* notio, *sepulcrum* designare potuit *Theocritus* per νεκύων ἡρία καὶ μέλαν εἶμα, & in Magico carmine Hecaten celebrare,

Ἐρχομένην νεκύων ἀνά τ' ἡρία καὶ μέλαν εἶμα,

ficu-

sicuti eandem in precibus ad Musaeum dixerat *Orpheus*, Theologus certe pervetustus, v. 47.

Τυμβιδίαν, ψυχαῖς νεκρῶν μέτα βακχεύσαν.

Veneficae, quae manes dira detestatione evocantes sepulcris eliciebant, peragere sueverant in sepulcretis sacra nefaria: Medea dicitur ἀλωμένη ἀμφὶ νεκρῶς *Apollon. Rhod.* IV, 51. aderat sacris, & per sepulcra vagari credebatur Hecate, sive Luna, a venefica solemni ritu *excantata*: hoc quum fuerit verbum in ista re proprium, atque illud pernoverit *Broukhuisius* ad *Propert.* III, El. II, 49. mirabar virum Elegantissimum, versum *Propertii* IV El. V, 13.

Audax cantatae leges imponere Lunae, praetermisisse intactum: non fane nego Lunam dici posse *cantatam*, aut ignoro Horatianum *audax perpeti*, quaeque similia, *Horatio* inprimis familiaria, dudum ante *Bentlejum* collegerat *Lambinus* ad *Horat.* IV Carm. VIII, v. 8. sed quoniam, si unum locum excipias IV El. X, 42. huius generis nihil repereram apud *Propertium*, contra noveram saepe infinitivis iunxisse *ausus* & *ausa*, veluti III, El. IX, v. 13. & V, 41

Ausa Iovi nostro latrantem opponere Anubim, IV, El. VIII, 22

Ausa per impuros frena movere locos.

censebam equidem in altero etiam versu; cuius sensus pendet a sequentibus, corrigi debere:

Ausa excantatae leges imponere Lunae -----

Is, cuius mentionem feci, *Broukhuisius* ostendit ad *Tibull.* I El. II, 52. in istiusmodi sacris Hecaten apparuisse canibus comitatam: propterea bis mini-

ταῦτα σκυλακῆτιν eam vocat suis in hymnis *Orpheus* : caribus ipsis visam fuisse tum Deam terribilem manifestum est e Theocriteis:

τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι

Ἐρχομένην νεκύων ἀνά τ' ἠρία καὶ μέλαν εἶμα.

Terribilem Deam exire iubet Simaetha, suoque sacro interesse benignam :

Χαῖρ' Ἐνάτα δασπλῆτι, καὶ ἐς τέλος ἄμμιν ὀπάδει.

Hoc erat initium carminis, cuius pleraque intermedia *Casaubonus* & *Heinsius* explicuerunt: unicum vocabulum attingam, quod, vitii manifestum, illi tamen videri possint non animadvertisse: Δέλφισ, inquit Simaetha, v. 23

Δέλφισ ἔμ' ἀνίασεν· ἐγὼ δ' ἐπὶ Δέλφιδι δάφναν

Αἶθω. χῶς αὐτὰ λακέει, μέγα καπκυρίσσα, —

Id quidem extra dubitationem positum arbitror, participium καπκυρίσσα non esse Theocriteum: forte dudum genuina lectio Tibi in mentem venerit: dicam tamen, quid mihi super hoc loco cogitanti inciderit; evenit enim, nec mirum, rarissime, ut in eadem duō incidamus cogitandi vestigia. Male putabam coaluisse, quae fuerant disiungenda; posuisse autem *Theocritum* καπκυρὸς εὔσα: vides, eu in α mutato, quam facile hinc enasci potuerit vulgata, a qua paululum discedit lectio *Etymologi* in v. Δάφνη· utrique certe fateberis anteponendam, quam posui. *Lauri folia igni inposita*, δάφνη κατὰ πυρὸς εὔσα, Theocritea scribendi consuetudine, δάφνα — καπκυρὸς εὔσα. Participium εὔσα Dorico isto flexu recurrere apud *Theocritum*, & κατὰ hoc sensu casui etiam secundo iungi pernōsti: καπκυρὸς, pro κατὰ πυρὸς positum, videri poterit insolentius; &

& fateor solam ad illud firmandum habere me analogiam: usus enim veteri Lingua loquentium permittit, ut, praeter alias, praepositio κατὰ non tantum cum verbis, sed cum nominibus etiam, quibus fuerat adponenda, coalesceret, sic contracta, ut eius pars secunda transiret in consonam nominis primam, nisi quando concursus asperior leniori videbatur litera molliendus: notissima sunt καγγόνυ, κακκεφαλὴν, quodque propius accedit καππεδίον. Nunc adponam Theocriti locum, qui praeterea laborat interpunctione, sic scriptum, ut emendandum arbitrabar:

Δέλφεις ἔμ' ἀνίασεν ἐγὼ δ' ἐπὶ Δέλφιδι δάφναν
 Αἶθω. χ'ὼς αὐτὰ λακέει μέγα, καπκυρὸς εὔσα,
 Κήξαπίνης ἄφθη, καὶ δὲ σποδὸν εἶδομες αὐτὰς,
 Οὕτω τοι καὶ Δέλφεις ἐνὶ Φλογὶ σάρκ' ἀμαθύνει.

Horatius Epod. v, 81.

*amore sic mei flagres, uti
 Bitumen atris ignibus.*

cum bitumine lauri fragiles in focum coniiciebantur magicum; ut eo celerius flammam conciperent, ac divino igne consumerentur, quae verba sunt Servii ad Virgilii Pharmaceutriam v. 82. Plura attulit Broukhufius ad Tibullum I El. 11, 61. & Nemesiani locum ex Ecloga IV, cuius versus 64 & 65, vocibus aliquot transpositis, sic omnino legendos existimo:

*Lustravit, vivo crepitantes sulphure lauros
 Incendens, cineresque aversa effudit in amnem.*

ubi Titius Theocriti meminit & Tibulli; huius in I I. El. v, versus 81.

Et succensa sacris crepitet bene laurea flammis,

firmat in *Theocrito* λαλέει μέγα. Horatianum autem *bitumen atris ignibus*, alterum καπυρὸς εὔσα. Si Tu forte, literis iisdem servatis, scribere malueris κάπυρος εὔσα, quod pro κατὰπυρος adhibuerit *Theocritus*, cum sensus paene idem maneat, ita cogitanti non reluctabor. Sed illud satis certum puto, a *Theocrito* poninon potuisse καπυρίσσα. Hic debueram subsistere, Teque fessum legendo dimittere; Γνώμην δ' ἔχοντά μ' ἡ Φύσις βιάζεται. verum, si Te diutius detineo, quam par erat, ita quaeso cogita, hanc ubi Epistolam perlegeris, nihil causae habiturum, cur *Vrsini* libellum revolvās, cui hac opera vix quidquam accessit ornamentī. Sic itaque conabor labefactare illud καπυρίσσα, ut nova quaedam lux *Theocrito*, & Linguae in univēsum videri possit accessisse. Quod in Scholiis legitur πυραντῶθεισα non utique lectioni vulgatae, quidquid narret *Aem. Portus*, sed potuit intervire participio Dorice scripto Καπυριχθείσα. Nam si statuas verbum fuisse καπυρίζω, ad eam rationem Dorice debuerat illud inflecti. Quaecunque verba vulgo apud Graecos desinebant in ἄζω, & ἰζω, imo vero etiam (quavis haec paucissima fuerint in usum recepta) in ἐζω, ὀζω, ὕζω, Dorice efferuntur a *Theocrito*, in ἄσδω, ἰσδω, ἐσδω, ὀσδω, ὕσδω. Cui quidem huius generis Theocritea obversabuntur, librariis inputare non dubitabit paucas formas vulgares, quae insident editiones nostras Eid. II, 113. III, 26. IV, 16. V, 41. 113. VII, 48. XI, 17. 78. XIV, 15. & XV, 21. ubi pro λαζεῦ ponendum λάσδευ. Supra legitur λάσδεο, VIII, 84. *Hesychius*, apud quem talia reperientur paucissima, praebet Δίσδημαι, ζητῶ hoc facit, ut pro δίζημαι minus cunctanter Δίσδη-

Διδυμῶν scribendum censeam in xvi, 61. & διδυμῶν vii, 48. Istiusmodi verba Dorica in σδω ad hanc normam certissimam flectebantur in sua tempora -- ξῶ -- χα -- γῶναι -- χθιν. Auctor observationis Aldinae editioni praefixae, quam, quia ineditam existimabat, *Andr. Schottus* inseruit Observ. ii, c. 50. ἡ νέα, inquit, Δωρὶς, ἣ καὶ Θεόκριτος κέχρηται, μαλθακωτέρα παρὰ τῆ' Ἐπιχάρμου καὶ Σώφρονος sic ediderunt: sed corrigendum, παρὰ τὴν Ἐπιχάρμον, ut Dorica *Theocriti* dialectus lenior dicatur prae illa, qua usi fuerant *Epicharmus* & *Sophron*. Verum hac in parte nihil habuit Noster, quin ipsi fuerit cum *Sophrone*, *Epicharmo*, ceterisque, qui quidem essent Dorienſes, commune. *Sophroni* verbum minime Doricum ἐκρατηρίσαμεν vel κενκρατηρίκαμεν tribuit *Casaubonus* Anim. in *Athen.* p. 821. vulgatur apud *Athenaeum* xi. p. 504. B. ὁ τῆς μίμης πεποιηκὼς — λέγει π8, κὴν κρατῆρι χιμέας ἀντί τ8 πεπώνκειμεν. ante *Casaubonum* ediderant: κὴνκρατῆρι χιμέσαντίτ8 πεπώνκειμεν. monstra facile poterunt proſtigari: litera ν in κε commutata, fac ut reliquae male divulſae coalescant; hoc ubi feceris, veterem, ni fallor, recuperabis scripturam *Sophronis*, & *Athenaei*, qui dederat: κὴνκεκρατηρίχιμες, ἀντί τ8 καὶ πεπώνκειμεν. Quod in sermone vulgari dixissent καὶ ἐκεκρατηρίκειμεν, id *Sophron* dixerat in suis Mimis: κὴνκεκρατηρίχιμες, a recepta inter suos consuetudine non recedens, nisi quod paulo insolentius, quanquam ne id quidem sine exemplo, — χιμες posuerit pro — χειμες. Formae istae in — μες, in fragmentis Doricis pervulgatae, quinque recurunt in Epistola perbreui *Archytæ* Tarentini apud *Diogen. Laert.* viii, 80. in qua pro τοὶ περὶ Δαμυσκὸν viri Docti
haud

haud dubitanter correxissent τοὶ περὶ Λαμίσκον, si praeter illam *Archytæ* apud *Laert.* 111. 22. meminissent Epistolæ *Platonis* septimæ, in qua p. 350. B. Archytas & Tarentini misisse dicuntur ad Dionysium legationis ducem Λαμίσκον, αὐτῶν ἓνα. — Ad verbum *Sophronis* explicandum posuerat *Athenæus* ἐπεπ. sive πεπώκειμεν, litera prima, more satis usitato, neglecta. *Sophronis* illud κῆκεκρατηρίχῃμες *Varronis* verbis apud *Nonium* p. 321. dixeris & poculis nos invitaveramus large atque benigne. Quod Lingua subministrat vernacula, Graeco verbo κρατηρίζειν interpretando commodum, Cl. *Albertius* adnotavit ad glossam *Hesychii*: Ἐκρατηρίσθημεν, ἐμεθύσθημεν. Censeat forte quis, in veteri glossario dictionem *Sophronis* Ἐκεκρατηρίχῃμες, expressam per ἐμεθύσθημεν, deinceps in Ἐκρατηρίσθημεν degenerasse. Quamvis enim verbum κρατηρίζειν combibonibus frequenter videri possit usurpatum, in libris tamen veterum rarissime repertum ex *Athenæo* manifestum est; cum enim Grammaticus *Leonides* dixisset, κρατηρίζωμεν, ἄνδρες φίλοι, ne quis Κεῖτῃκειτος verbum apud veteres legi negaret, solius mox auctoritate *Sophronis* illud firmavit: quod sub teste *Lysania* (ita legendum pro Δυσ.) promit ex *Herodoro*, satis erat vulgatum: nam sicut alii passim παρ' οἴνῳ, vel παρ' οἴνου ita παρὰ κρητῆρα, παρὰ κρατῆρας, & παρὰ κρητῆρι dixerunt *Pindarus* Nem. IX, 107. *Euripides* apud *Stobæum* p. 502. V. 5. *Telestes Selinuntius* apud *Athen.* XIV p. 626. A. *Apollon. Rhod.* 11, 158. *Theognis* v. 493. & 643. ceterique. — Quando mentionem feci *Sophronis*, nunc forte ῥῆσιν exspectas *Epicharmi*; sed hanc partem servari praestat integram *Adriano Heringa*; in quo Eruditissimo Medi-

co Nostrate *Hemsterhusii* discipulum agnosces. — Ponam itaque, quae huc pertinent, Theocritea. Eid. III, 16. cum vulgo legatur ἐθήλαζε, genuinam scripturam ἐθήλαξεν conservavit *Stobaeus* p. 401, v. 30. In Eid. v. reperiuntur recte scripta, καθίζας, v. 32. βωκολιαζεις, v. 44. χαριζῖ, v. 71. καχαζῶ, v. 142. Eid. x, 18. e Scholiis restituendum est χροῖζειται καλαμαία legitur v. 23. ἐργαζῇ. ἐξήταξα, xiv, 28. θεσπίξασα, xv, 63. In Eid. xxi, 32. venustum dictum restituit *Scaliger*:

Ὅς γὰρ ἂν εἰκαζῇ κατὰ τὸν νόον, ἔτος ἄριστος

Ἔστιν ὄνειροκρίτας

- Non ignoro, Praestantiss. *Maittairium* in opere utilissimo de Dialectis horum nonnulla iam attigisse; sed illa erunt in sequentibus pauca, & facile animadvertes, utrique nostrum diversissimum esse institutum. Ἀμφεπίαζε legitur in sexto *Theocriti* epigrammate, πιάζας in Eid. iv, 34. Attica verbi forma πιέζω. Dorica πιάσδω haec mutata in πιάζω transiit cum plurimis Doricis in sermonem communem; hinc πιάζω apud *Hesychium* aliis verbis explicandis frequenter inservit. Duo sunt apud *Theocritum* γελάσαι & κλάσαι, quae prima specie videntur a reliquis diversa, cum γελάω & κλείω adhibeantur in sermone vulgari, non item γελάζω & κλάζω. nec tamen discedunt a ceterorum norma. Γελάζας legitur Eid. vii, v. 42. & v. 128 ex emendatione *Casauboni*: ad eandem legem γελάσαι, v. 156 reponi potuerat. Auctor Βωκολίσκη, sive *Theocritus*, seu alius, sic orditur Eid. xx,

Εὐνίκα μ' ἐγέλαξε θέλοντά μιν ἄδ' Ὀφιλᾶσαι.

Verba in ἐώ, cum non nisi paucissima, (forte quinque

que vel sex) producantur in έζω, ad priorum legem pleraque non potuerunt inflecti Dorice: verum aliter se res habuit in verbis in άω, passim in άζω productis. Sicut αγαπάζει, ita & γελάζει scripserunt Diores. In κλάζει ratio satis est manifesta: απόκλαζον occurrit in Eid. xv, 43. απόκλάζας, xv, 77. κατεκλάζατο, xviii, 5. & merito *Cajaubertius* suspicabatur, κλαζω restituendum in Eid. vi, 32. *clavis* dicitur κλάξ, Eid. xv, 32. *Hesychius*: Κλάζει, κλείσαι. Doricum illud sic fuit propagatum: a Κλείω, κλείσω, κλείς, κληίς (κλαίς, Acol. κλάις) κληίζω, κλήζω, κλάζω, Κλάσδω, κλαζω, κλάξ. Sed ne Te nimis fatigem, correctionem interferam, quam minime adsperneris. Quum essem aliquando apud *Hemsterhusium*, & nescio quid coniecturarum Viro Summo proponerem, incidebamus forte in Eidyllum *Theocriti* xxiii. ibi *Hemsterhusius* monstrare mihi in v. 54. mendosum verbum έτυλίχθη & ingenium per tentare; ego vero, quasi fascino tenerer, nihil eniti γόνιμον και άληθές, neque ante verum potui perspicere, quam is me monuerat scripsisse *Theocritum*,

— έδ' έλυγίχθη

Τάν ψυχάν·

excitatus protinus intellexi venustatem locutionis, a lucta ad alteram illam palaestram cum plurimis aliis felicissime translatae. Recordabar praeterea *Theocritum* ipsum illud alibi deposuisse. Locum, quia pertinet ad eandem verborum classem, in Scholiis ad *Aristoph. Vespas* v. 1478 non satis emendate scriptum, hic deponam ex Eid. i, 97, 98.

Κήπε, τὸ θὺν τὸν έρωτα κατεύχεο, Δάφνι, λυγίξειν.
 'Αρ' έκ αὐτὸς έρωτος ὑπ' άργαλέω έλυγίχθης;

At-

Atque ait: en saevi dixti fore victor amoris:

Nunc te, Daphni, tamen saevi vis flectit amoris.

ita hos versus convertit *Heinsius*; qui dum in alterius Eclogae loco prolato dederit: --- *nec tristitia flectit Pectora*; non tamen idcirco censeri debet habuisse genuinam lectionem perspectam. Quid sensus loci postulare vidit *Aemilius Portus* in Lex. Dor. v. *Τυλίσσειν* nedum ut *Heinsium* potuerit latere. Et haec quidem pleraque sunt Theocritea huius generis. Sed *Eustathius* sic scribit alicubi, ut censeri possit participium *ποικιχθέντα* reperisse apud *Theocritum*, nimirum ad Il. Ω. p. 1481. v. 15. ubi ἀπεκτον ἄρνα, inquit, τὸν μήπω πεχθέντα, ἤγυν καρέντα, καὶ, εἰπεῖν κατὰ Θεόκριτον, Ποικιχθέντα. verum vix dubito, quin respexerit ad Eid. v, 26.

Τίς τρίχας ἀντ' ἐρίων ἐποκίζατο;

hinc, ad normam Theocritei λυγιχθῆναι, *Eustathius* formavit participium Doricum *ποικιχθέντα*. Eiusdem sunt analogiae *Homericæ*, Θρυλλίχθη. Πελεμίχθη. & *Anacreontis* Θωμιχθεῖς. *Hesychius* alicubi invenerat Θυμιχθεῖς, quod explicat πιπρανθεῖς & Ἐτανταλίχθη, ἐσείσθη. Doricum Ἐτανταλίχθη, non facile commutaverim cum Ἐτανταλίσθη, quae forma erat communis a verbo Anacreonteo τανταλίζω derivata. Ad eandem classem pertinent Πρωραχθῆναι, & Πραυιχθῆναι quorum prius apud *Hesychium* reperitur; Πρηνιχθῆναι etiam in Anthol. III, c. xxii. ep. 74. & apud *Lycophron*. v. 1006. *Hesychius*: Πρηνιχθέντα ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐπὶ σῶμα πεσόντα. Alibi habet Πραυιχθέντα. eodem ferme sensu Dorice poni potuerunt Πρανίξαι & Ποτεδίξαι. Quae vulgo νομισθῆναι & πορισθῆναι, Dorice pronuntiabantur νομιχθῆναι & ποριχθῆναι.

χθῆναι. *Sthenidae* Pythagorei, de Regis officio loquentis, insigne fragmentum apud *Stobaeum*, p. 332 v. 32. subministrat νενομίχθαι, sed & illud in νενόμισαι mutatum voluit *Gesnerus*: ubi vulgatur: διὰ τῆτο γάρ πρ μάλισα καὶ νενομίχθαι τὸν θεόν, πατέρα μὲν θεῶν πρᾶτον, πατέρα δὲ ἀνθρώπων ἡμεν corrigendum puto: δοκεῖ νενομίχθαι, τὸν πρᾶτον θεόν πατέρα μὲν θεῶν πατέρα δὲ καὶ ἀνθρώπων ἡμεν. *Propterea vel maxime Deus Summus habitus videtur pater Deorum hominumque.* Initio fragmenti v. 23. olim legebatur: τὸν βασιλέα σοφὸν ἡμεν ἔτω γάρ ἐσεῖται ἀντίμιμος καὶ ζηλωτὰς τῷ πρᾶτῳ θεῷ perperam ediderunt ἀντίτιμος καὶ ζηλωτὰς. supra dixerat eadem pagina *Diotogenes*: θεόμιμόν ἐντι πρᾶγμα βασιλεία. Quae prostant in eodem *Sthenidae* loco, v. 38. τοῖστον ἐπισῆμεν, sine controversia corrupta, facillime poterunt ad hanc rationem integrari: τοῖστον θέμις ἡμεν καὶ τὸν ἐπὶ γᾶς καὶ παρ' ἀνθρώποις ἀγεμονεῖν μέλλοντα βασιλέα. — Quod paulo ante memorabam, Ποριχθῆναι, sive, ad legem Eustathiani ποριχθέντα inflexum, ποριχθέντα scripti codices *Iamblichi* servarunt in illa nobili Tarentini *Lysidis* ad Hipparchum Epistola: οὐ θέμις ὀρέγην τοῖς ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσούτων ἀγώνων σπιδᾶ ποριχθέντα. sic recte vulgavit *Kusterus* in *Iamblich.* de vita Pythag. p. 62, 63. *Ioannes Arcerius* p. 80. v. 23. dederat περιχυθέντα, sed in Codice Ms. e quo *Iamblichum* edidit *Arcerius*, quemque Bibliotheca custodit Franequerana, legitur περιχθέντα. Idem Codex plures subministrat formas Doricas, ab *Arcerio* male oblitteratās. Ubi *Kusterus* p. 65. v. 5. cum ceteris edidit ἐξεβλάσυσαν, Codex Franequeranus formam Tarentinam exhibet ἐκβεβλασάκοντι quae suo se colore facile commendabit. Verbum fuit

βελυσάνω, ut πεποιήνω & similia, de quibus variis
 in locis apud *Eustathium* egit *Heraclides*. Pag. 64.
 v. 17. *Kusterus* dedit ἡφάνισεν, & in nota subiecta
 monuit Dorice scribendum ἡφάνιζεν. Ms. noster *Ly-*
sidis dicto accommodum suppeditat compositum
 ἐπαφάνιζεν. — Si *Stobaei* Codex scriptus perita ma-
 nu tractaretur, sine dubio plurima similia detege-
 rentur in fragmentis Pythagoreorum Doricis, in
 quibus plerumque verborum istiusmodi formae ve-
 teres in communes & usu notiores fuerant ab inpe-
 ritis commutatae. Superfunt de rarioribus Ἀγαπά-
 ζαι. Ἐρπύζαι. Ὀπωρίζασθαι. quorum primum *Callicra-*
tidas apud *Stobaeum* p. 487. v. 16. secundum *Pem-*
pelus adhibuit, p. 461. v. 10. Doricum ὀπωρίζασθαι
 legitur p. 408. v. 47. in *Dii* fragmento, multis par-
 tibus mendoso. Quando locus est insignis, & Tu
 Pythagoreorum dictis apprime delectaris, quae ver-
 bum ὀπωρίζασθαι antecedunt, *Dii* verba conabor e-
 maculare. Initium fragmenti, Τίς ἀγὼν ἡ βιοτᾶς ὄν-
 τως ναμερτᾶς εὐδαίμων ζωά, & sequentia minus esse
 sana, nemo negabit: Poterunt autem, mea opi-
 nione *Dii* verba hac ratione restitui: Τίς ἀγὼγὰ βιο-
 τᾶς ναμερτέως εὐδαίμων ζωά; καὶ τίνας ποτὲ χρὴ κρίνειν
 εὐδαίμονας; ἢ νῆ Δία τὴν σκάνεος καλλονὰν ἔχοντας, δώ-
 ραμα Φύσιος; τῆτως γὰρ ὡς ἐνι μασσότερον οἱ πλεῦνες ὡς
 θεῶς ἢ θεῶν ἰδρύματα περιέχοντι. pro ὑπερέχουσι, quod
 vulgatur, posset etiam legi περιέποντι. ceterae
 correctiones sunt facillimae; ναμερτᾶς non sollicitas-
 sem, nisi in ultimo loco p. 409 l. 17. legeretur ἀ-
 μαρτέως, itidem in ναμερτέως commutandum. Pau-
 cis interiectis leguntur sequentia: τῆτέως ἐν εὐδαίμο-
 νας οἶδα, ὡς ἔμμεν δοκῶντι, τοῖς τὰν ὥραν αὐτοῖς βαλλο-
 μένοις ὀπωρίζασθαι. sic videntur ista rescicienda: τῆτέως

+++++

τέως

τέως ὧν εὐδαίμονας οἶδε, ἕως ἔμμεν δοκῶντι τοῖς τὰν ὥραν αὐτῶν δηλομένοις ὀπωρίζασθαι. hos *Platonis* verbis dixeris τῆς ὥρας καθάπερ ὀπώρας πεινῶντας, ex viii. de LL. p. 837. B. sive, ὅβας καρπὸν ἀνθήσαντ' ἀποδρέψαι ἐθέλοντας, cum *Pindaro*, *Pyth.* ix. v. 192. In *Pindari* *Odis* huiusmodi verba leguntur sub flexu Dorico plurima; qualia sunt: *Κωμάξαι*, N. ii, 39. *Κλείξαι*, Π. ix, 162. *Ο. i*, 176. *ΚαταΦαμίξαι*, O. vi, 94. *Κοιτάξασθαι*, O. xiii, 107. *ἈποΦλαυρίζαι*, Π. iii, 23. *Ἀντιάξαι*, O. x, 100. *Ἑπαντιάξαι*, Π. viii, 13. Quod apud *Hejychium* legitur *Ἑπαντάξας* mutandum non est: utrumque enim dicebatur *Ἀντάξαι* & *Ἀντιάξαι*. Bis legitur *ἀπαντάξαντα* in *Archytæ* loco quem evulgavit e Nf. *Al. Morus* ad *Lucæ* vi. v. 45. Praeterea frequenter apud *Pindarum* aliosque recurringunt *Ὀνυμάξαι*, *Κομίξαι*, *Ἀρμόξαι*, sive *Ἑναρμόξαι*, & *Συναρμόξαι*. In *Alcmanis* verbis apud *Athen.* iv, p. 140. c. legitur *Ἀρμόξατο Ποθαρμόξασθαι* in loco *Aesarae* *Lucanae* apud *Stobaeum* *Ecl. Phys.* p. 106. v. 12. *Euryphamus* in *Stobaei* *Floril.* p. 556. v. 13. adhibuit *Συναρμοζάμενος*, & *Ecphantas* p. 332. v. 44. *Ἀρμονται* hinc nomen Spartanorum *Harmostarum* derivatum; nam qui vulgo Graecis *Ἀρμοσαι*, flexu Dorico *Lacedaemoniis* dicebantur *Ἀρμόνται*. *Histriones* & *mimi* Laconice vocabantur *Δειμηλίται*. cum vulgo nomen illud scribatur *Διμ.* vel *Δειμηλιζής*, genuina forma bis occurrit apud *Plutarchum*, in egregio illo dicto, quo histrionis sese petulantius efferentis superbiam repressit *Agésilas*: *Ἄλλ' ἔ τὺ γ' ἐστὶ Καλλιπίδας ὁ δειμηλίτης*; T. ii. p. 212. F. & T. i. p. 607. D. *Meursius*, *Misc. Lac.* iii. c. vi. utrobique *δειμηλιζής* rescribendum censebat, sed sermo-

nis

nis Graeci diversarumque dialectorum analogiam minime habuit vir Eruditissimus perspectam. Laconicum Δεικηλίκτης ortum a verbo veteri Δεικηλίζαι has enim formas Lacedaemonii, Cretenses, & Tarentini cum ceteris habuerunt Dorienlibus communes. In *Aristoph.* *Lyfistrata* Lacaena v. 92 pronuntiavit ξυναλίαζε, Lacon autem v. 1245. ἵνα διποδιάξω non satis emendate vulgatur ξυναλίαζε. Istiusmodi formae nusquam plures inveniuntur, quam apud *Hesychium*. Rariora sunt Διπτυχίζαι, Λακιδίζαι, Ἀπορρωγαλίζαι, Ἐσδραμυλίζαι, Κρανίζαι. Vulgatur apud *Hesychium*: Διπτύδιζον, δίπλωσον. sed sine controversia Διπτύχιζον restituendum est, id est, δίπτυχα πείησον hoc vidisse credo *Is. Vossium*. Quod suo loco legitur: Λακηδῆζαι, διαρρήζαι. Graecum non est: sed analogice formari potuit Λακιδίζαι, idque reponendum. Ante vocem Ἀπορρώγας ponitur: Ἀπορρωγαλίζαι, ἀποσπάσαι. Mecum corriges: Ἀπορρωγαλίζαι, ἀποσπάσαι. usitatissimum est adiectivum ρωγαλέος, cuius loco antiquitus etiam ρηγαλέος vel ραγαλέος, & more Aeolico Βρηγαλέος, & Ερηγαλέος scripserunt. *Hesychius*: Τρωγαλέον, διερρωγός. ibi literarum series postulat Τρηγαλέον. supra legitur: Τρηγαλέον & Τραγαλέον. diversa est unius vocis facies: Digamma Aeolicum β vel φ male degeneravit in τ & ϑ. Ex Italica forte comoedia petitum Ἐσδραμυλίζον, quod *Hesychius* exponit εἰσδραμε. Is praeter plurima similia praebet Κρανίζαι & Κρανίξαι. Ἀποκρανίζαι adhibuit Auctor epigrammatis Dorici, quod *Kusterus* edidit ad *Suidam* in v. Ἰξύν. — ροπάλα

Τυρόν ἀπεκράνιζε βοὸς κέρασιν —

sic legendum pro ἀπεκράνιζε. *Suidas* supra: Ἀπεκρά-

++++ 2 -

νιζε,

LXVIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

νίξε, τῆς χάρας ἀπεχώρισεν. ista recepit *Eustathius* ad Od. Σ. p. 675. v. 15. Huius generis paene nihil apud *Suidam*, perpauca reperiuntur in editis *Leonidae* Tarentini aliorumve epigrammatibus. Ab ἄγχι cum potuerit formari verbum ἄγχισαι, suo flexu Cretenses Ἀγχίζαι dixerunt. *Hesychius*: Ἀγχίζαι, ἐγγίσαι Κρήτες. Laconica fuerunt Ἀμβροτίζαι, & Ἀποσοίζαι. *Hesychius*: Ἀμβροτίζας, ἀπαρξάμενος Λάκωνες. & Ἀπέσοιζεν, ἀπέσωσε Λάκωνες. Prioris dictionis origo patet: alterius autem, cum possit videri paulo abitrusior, rationem non magis esse obscuram ostendet similium comparatio. Eiusdem sunt classis verba, πλώζω, χρώζω, σώζω olim scripta, πλώζω, χρώζω, σώζω quod contracta fuerant e vetustis formis, πλοίζω, χροίζω, σοίζω natis e nominibus πλόος, χρόος, σόος. Verbum illud σοίζω, a recentiori σώζω oblitteratum, ore Laconico pronuntiabatur Σοῖδδω hinc Ἐσοῖζεν Laconicum, & *Hesychianum* Ἀπεσοῖζεν, ἀπέσωσε Λάκωνες. Possem similia quaedam ex *Hesychio* congerere, sed malo verbum Laconicum, Grammaticis etiam antiquis ignotum, in lucem protrahere, quodque diu exulavit reducere in suam sedem, nimirum ἈΦηροίζαι. *Iacobus Sponius* in Miscell. Erud. Antiq. Sect. x. p. 342 vulgavit tres inscriptiones repertas in insula Santerini, quae olim sub nomine Therae notissima nobilis fuit Lacedaemoniorum colonia: De Theraeorum dialecto non protrita tradit *Eustath.* ad Od. T. p. 706. v. 40. In singulis istarum trium inscriptionum verbum illud ἈΦηροίζαι legitur, nusquam a libi a me repertum. Primam non gravabor hoc in loco deponere:

Ο ΔΑΜΟΣ ΑΦΗΡΟΙΞΕ ΚΑΙ ΕΤΕΙΜΑΣΕ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ
ΑΠΟΛΛΟΝΟΣ ΚΑΡΝΗΙΟΥ ΔΙΑ ΓΕΝΟΥΣ ΑΔΜΗΤΟΝ ΘΕΟ
ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΣΑΣ ΑΡΕΤΑΣ ΕΝΕΚΑ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΑΣ

In tertia earum inscriptionum *Carpus uxorem suam*
'ΑΦηρώϊζεν in secunda, filius patrem & uxor mari-
tum 'ΑΦηρώϊξαν. his longe vetustior videtur prima,
qua *Populus Theraeus Admetum Theoclidæ F.*
qui iure hæreditario Carnei fuerat Apollinis sacer-
dos, præstantis virtutis gratia sacello honestavit,
'ΑΦηρώϊξε καὶ ἐτείμασε, significat ἡρώϊ ἐτίμησε, si-
ve sepulcrum sepimento cinxit, atque adeo par-
tem agri sacravit Admeto & ἐτεμένισε, ipsumque
sacrificio anniversario veluti Heroa honoran-
dum decrevit. Quod ex. gr. de Brasida *Thucy-*
dides, v, c. XI. οἱ Ἀμφιπολῖται, περιέρξαντες αὐτῷ τὸ
μνημεῖον, ὡς ἡρώϊ τε ἐντέμνεσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀ-
γῶνας καὶ ἐτησίως θυσίας. uno verbo dixeris, Brasi-
dam 'ΑΦηρώϊσαν. Sicuti a πατρώϊος & πατρός, Πα-
τρώϊζειν & Πατρώζειν ita, ab ἡρώϊος & ἡρώος ortum,
'ΑΦηρώϊζειν & 'ΑΦηρώζειν e Doricis istis 'ΑΦηρώϊζεν &
'ΑΦηρώϊξαν in Lexicis poterit restitui. — Illud for-
te mireris, in monumentis lapideis, in Sicilia, Cre-
tâ, aut etiam alibi, ubi Dorice loquebantur, in-
ventis, istiusmodi verborum formas Doricas adeo
raras reperiri, communes frequentius. Tabula Si-
cula apud *Gruterum*, quae supra nobis δαιδμὺς sup-
peditavit, exhibet p. ccx. v. 8. Doricum ἐργαξεῖται
Legitur p. ccxii. v. 40. 52. 57. & 59. ὀρίτοντος & ὀ-
ρίτοντα, in quibus primum putabam literam τ du-
plicandam; nunc suspicor olim exaratum ΟΡΙΞ ΟΝ-
ΤΟΣ & ΟΡΙΞ ΟΝΤΑ. posito Ξ pro Z. Confer si
placet *Spanhem.* de Praest. & U. N. Vol. 1. p. 98. In-

signè Testamentum p. ccxvi & seqq. Dorica continet non pauca, quae absque eo penitus ignoraremus, sed col. i. v. 14. formam praebet vulgarem *κατασκευάσαι* col. v; v. 22. *νομισάσθω* col. vi. v. 4. *νενομισμένα*. contra vero quater vel quinquies ad normam Doricam scriptum *ἐξοδιάξει*, col. v, v. 25. vii, v. 8. 14. 24. quae loca Celeberr. *Hemsterhuis* obversabantur ad Plut. *Aristoph.* p. 111. In elegantissimo Plebiscito Agrigentinarum, quo Demetrium Syracusanum honorarunt, p. cccci. mendose legebatur *ΕΞΟΔΙΑ ΑΙ* literam *Σ* excidisse iudicabat *Ant. van Dale* Diss. ix. ad marm. Vet. p. 771. sed in renovata Gruteriani operis editione recte legitur *ἐξοδιάξει*. contra, cum initio decreti legeretur *ΕΔΟΞΕ ΤΑΙΑΔΙΑΙ*, haec perperam exhibet: *ΕΔΟΞΕ ΤΑΙ ΛΑΙ*. deinde errore fabrili positum puto *ΤΑΙ ΣΥΝΚΛΗΤΩΡΙ*. certe non dubito, quin legi debeat: *Ἐδοξε τῇ Ἀλῖα καθὰ καὶ τῇ Συγκλήτῳ* *visum fuit Populo ut & Senatui*. In inscriptione, quae hanc proxime praecedit: *Ἐδοξε τῇ Συγκλήτῳ καὶ τῇ Δύμῳ τῶν Μελιταίων* alias plerumque dicitur *τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Δύμῳ*. In paucis monumentis Doricis, quae *Gruteri* Thesaurus complectitur, huiusmodi verborum nihil, opinor, invenietur praeter ista duo *ἐργαξεῖται* & *ἐξοδιάξει*. Formas aliquot communes dabant Decreta diversarum Cretae civitatum, quae in Antiquit. Asiaticis vulgavit *Edmundus Chishull*, sed in Aetolorum Decreto p. 105. in fine legitur *καταχωρίζαι* & v. 25. *τὰς ἐγδικάξιος*. Foedus inter Hierapytnenses & Priantios praebet v. 48. *δικάζασθαι*. attigit praeter alia Cl. *Alberti* ad *Hesych.* i. p. 242. n. 17. In istam Foederis vetustissimi partem,

in Iusiurandum Cretense apud Gruterum p. dv. (quod Foederi subiecit *Chishullus*, diligenter comparandum cum illo Latorum Olontis praestito apud *Chishullum* p. 136. cuius partem iam dederat *Reinesius* Inscr. cl. vii. n. 26.) & in alia quaedam monumenta Dorica proximis literis observata nonnulla Tecum communicabo: illa nunc quidem ab instituto me nimium abducerent. Missis itaque illis redire malo ad formas Doricas verborum vulgo in $\acute{\alpha}\zeta\omega$ & in $\iota\zeta\omega$ desinentium. Tempus istorum verborum praesens a Doriensibus diversimode pronuntiabatur; & ab aliis, & a Siciliensibus, in $\acute{\alpha}\sigma\delta\omega$ & in $\iota\sigma\delta\omega$ a Tarentinis in $\acute{\alpha}\sigma\sigma\omega$ & in $\iota\sigma\sigma\omega$ a Boeotis imprimis in $\acute{\alpha}\tau\tau\omega$ & in $\iota\tau\tau\omega$, five etiam in $\acute{\alpha}\delta\delta\omega$ & in $\iota\delta\delta\omega$, quamvis hic flexus praecipue fuerit Lacedaemoniis usitatus. *Heraclidae* de formis istis Tarentinis observata quantum praestent in hac parte Linguae spectanda commoditatis, cum paucis exponi nequeat, placet subsistere in verbis in $\acute{\alpha}\delta\delta\omega$ & $\iota\delta\delta\omega$, & emendationes, quae spectent ad hanc partem, nonnullas expromere. Nullam, quam quidem noverim, istiusmodi formam *Plutarchus* nobis ministrabit, plura tamen Laconum dicta, in quibus olim videantur posita: neque etiam alibi, ut opinor, reperientur, praeterquam apud *Hesychium*, (quanquam pleraeque mendis obscuratae latent,) & apud *Aristophanem*, e quo paucissima fuerunt in *Suida* & *Etymologi* Lexica, & ad alios derivata. Huius generis verba Laconica, quae prostant in *Aristophanis* *Lysistrata*, a Lampito ceterisque Lacedaemoniis prolata, praeter unum alterumve, de quibus addubito, excitabo. Versus 82. primum

praebe: Γυμνάδδομαι unicum illud attigit *Eustathius*,
ad Od. H. p. 271. v. 39. γυμνάζω γυμνάδω καὶ διπλα-
σιασμῷ Αἰολικῷ καὶ Δωρικῷ Γυμνάδδω subiungit verba
Aristophanis. — Μυσίδδδεν pro μυθίζειν positum
v. 94. Μυσιδδέτω

Ὅτι λῆς ποθ' ἀμέ.
recurrat v. 1078.

Τί δὴ ποθ' ὕμμε πολλὰ μυσίδδδεν ἔπη;
in eorum locorum altero scribendum arbitror

Μυσιδδέ τοι

Ὅ, τι λῆς ποθ' ἀμέ.

Quod legitur v. 980. μυθίζαι mutari debet in μυτί-
ξαι sed quem praeterea *Senatus* ore Laconico non vi-
deatur dici potuisse γερωχία, locum, prouti videba-
tur relinendus, adscribam:

Πᾶ τῶν Ἀσανῶν ἐντί γ' ἂ Γερωχία,
Ἥ τοι Πρυτάνεις; λῶ τι μυσιξαι νέον.

Laconice ἡ γερωσία, secundum usitatam in talibus
consuetudinem, dicebatur Γερωία, vel, digamma
Aeolico interposito, Γερωία. *Alcman*, quem nostri
fuisse λύρης ἐλατῆρα Λακωνίης, scripserat teste *Priscia-*
no p. 547.

Καὶ χειρμα πῦρ τε δάριον.

Dictionibus etiam Homericis non paucis digamma
legeremus insertum, si prodiiisset *Homerus Beattie*:
vide quaeso *Vannum Criticam*, p. 395. & *Lectio-*
nes Lyfiacas, p. 703 & 704. Eo autem hoc in
loco praetulerim Γερωία, quoniam editiones exhi-
bent γερωχία alias placuisset Γερωία, quam formam
ad *Hejychium* illustravit *Kusterus* p. 822. n. 16. hoc
ceteris *Aristophaneis* congrueret. v. 1299. ἐκλιπῶα

Mæa.

Μῶα' v. 1301. κλεῖκ. &c. in quibus & in σ mutato, σ, vocalibus interpositum, fuit eiectum. Ceterum in v. 980. pro μυθίζαι legendum esse μυσιζαι, Tu minime dubitabis. Illud vero miror, cum saepissime fuerit is Laconismus, quo σ pro θ ponere sueverant, alibi obliterated, genuinas formas in *Aristophanis* *Lyli-*strata plerumque semper fuisse conservatas: sunt enim admodum pauca, veluti v. 1258, θαγόντας. v. 1254, θείκελοι. v. 1003, θίγειν. v. 91, Κορινθία. quae debeant ad eandem normam reformari, in σαγόντας. σέσκελοι. σίγειν vel σίγην. Κορινσία. neque enim scripsisset Κορινθία, qui v. 1259. posuit ἤνσει, alibi Ἀσάναν & Ἀσαναίως. σίγειν, pro θίγειν, invenit in Ms. *Kusterus*, qui recte vulgavit v. 1082. 1083. σέλει — ἐλαῶν — σέτω. Ex his unum, sed alia huius generis plurima, habet *Hesychius*: Σίγη, θίγγανεν Λάκωνες. ubi legi poterit Σίγην, θιγγάνειν sive Σίγε cum Cl. *Albertio* ad *Hesych.* p. 695. n. 4. qui nonnulla etiam attulit p. 1454. n. 26. Haec proderunt insigni *Thucydidis* loco emaculando. In pacis legibus, quas Lacedaemonii per Licham Argivis proposuerunt, haec leguntur apud *Thucyd.* v, c. LXXVII. περὶ δὲ τῷ σιῷ, συμβατόσαιμεν λῆν τοῖς Ἐπιδαυρίοις ὄρκον, δῶμεν δὲ αὐτὰς ὁμόσαι. Bene sit Viris Praestantissimis, qui, praeter cetera, varias Codicum lectiones nobiscum communicarunt: pro συμβατόσαιμεν Basil. praebet συματώσειμεν. Casselanus σύματος ἔμεν. illud σύματος, pro θύματος Laconico more positum, veram huius loci scripturam, aut verae proximam patefecit: certe non negabis vulgaris multo meliora esse sequentia, e vestigiis corrup-

LXXIV L. C. VALCKENARI EPISTOLA

σύματος, σέμεν λῆν τοῖς Ἐπιδαυρίοις ὄρκου, δόμεν δὲ αὐ-
 τὼς ὁμόσαι. Graece diceret: περὶ δὲ τῷ τῷ Θεῷ θύ-
 ματος τιθέναι ἐθέλειν τοῖς Ε. ο. Coniecturam ab hac
 in nonnullis diversam Codex Arundelianus, in quo
 pro συμβατόσαιμεν tantum σύματος legebatur, sub-
 ministravit: illa scriptura considerata, credidi vo-
 ces αὐτὰς δὲ ὁμόσαι, τὰς πόλιν cum sequentibus esse
 conglutinandas, quaeque praecesserant hac posse
 ratione restitui: περὶ δὲ τῷ τῷ Σιῷ σύματος, λῆν τὼς
 Ἐπιδαυρίως ὀρκιζόμεν. *ad sacrificium Apollini debitum
 exhibendum velle se Epidaurios obstringere iurisiu-
 randi religione.* articulus τῷ semel male fuerat posi-
 tus: nam hoc quidem dubium non videtur quin
 recte correxerim, περὶ δὲ τῷ τῷ Σιῷ σύματος. Reli-
 gionis quippe neglectum Argivi speciosam habue-
 rant Epidauriis belli inferendi causam: *Thucydides*
 supra, cap. LIII. Ἐπιδαυρίοις inquit, καὶ Ἀργείοις πό-
 λεμος ἐγένετο, προφάσει μὲν, περὶ τῷ θύματος τῷ Ἀπόλ-
 λωνος τῷ Πυθαίῳ: sic scribendum pro Πυθίῳ. De
 Apolline Pythio nihil habebant causae cur essent
 solliciti; de suo cogitabant Argivi: Apollo Πυθαεὺς
 vel Πυθαίεως, a Lacedaemoniis, sed ab Argivis exi-
 mia religione colebatur. *Hermionenses* teste *Pausa-
 nia* II, p. 194. τὸ τῷ Πυθαίῳ (Ἀπόλλωνος) ὄνομα με-
 μαθήκασιν παρὰ Ἀργείων. & p. 197 traditur, Ἀπὸ τοῦ
 ἰσχυροῦ ἀποδοῦναι τὸν ἄλκιμον Ἀπόλλωνα τῷ Πυθαίῳ.
Pausaniae verba *Meursius* attulit
 Attic. Lect. IV. c. II. Cum itaque satis constet σύ-
 ματος esse *Thucydidi* reddendum, de ceteris iudica-
 bis. Ipsa Foederis formula, quam *Thucydides* pro-
 didit memoriae c. LXXIX. praebet formas verborum
 communes ἔρξοι & δικάζεσθαι. sed hoc in fine posi-
 tum

tum forte mecum videbitur in δίνας ἔσεσθαι transmutandum. Pro ἐπιζοι libenter posuerim ἐπιδδοι. Vidimus ex *Aristophanis* *Lyfistr.* Γυμνάδδομαι & Μυσιδδεν. Nunc reliqua persequar. — Ποτόδδει legitur v. 206.

Καὶ μὲν ποτόδδαι γ' ἄδῃ, καὶ τὸν Κάτορα.

Apud *Theocritum* ὄσδεν & ποτόσδεν reperitur; ποτόσ-
 δει Laconice scribere potuit Comicus. Credibile
 tamen videtur, illud hoc quidem in loco correcto-
 ribus deberi, in quo olim scriptum fuerit ποτόμφει.
Hesychius: Ποτόμφει, προσόζει. Recte *Salmasius*
 contulit, quod supra legitur: Ὀμφα, ὀσμὴ· Λάκω-
 νες. *Timachidas* apud *Athen.* xv. p. 682. c. τὸ ῥό-
 δον Φησὶ τὰς Ἀρκάδας καλεῖν Εὐόμφαλον, ἀντὶ τῆ εὐ-
 σμον· ubi *Casaubonus Hesychii* meminit. — Quod
Hesychius habet Ψιαδεῖν, παίζειν. sine dubio corri-
 gendum in Ψιάδδεν· reperitur in hoc nostro Drama-
 te v. 1304.

Τοὶ δὲ παρ' Εὐρώταν ψιάδδοντι.

Versus 1319 praebet Παραμπυνίδδεται. Versu 1315.
mentio fit

Βακχᾶν

Θυραδδωᾶν καὶ παδδωᾶν.

Kusterus scribendum putabat παιδδῶν atque ita legisse videtur Scholiasta bina ista explicans θυρσάζουσιν καὶ παιζουσιν. mihi vero παιδδῶν in παλλῶν omnino videtur commutandum: Βάνχαι θυρσάζουσαι καὶ πάλλονται, *Bacchae* dicuntur *thyrsos leves vibrantes*. Quandoquidem *Aristophanes* in his sibi conitat, mireris in v. 1166. reperiri Βλημάττορες secundum observata *Heracleidae* Βλημάττορες.

tum, tribuendum potius esset Boeotis, quam Laconibus: verum constat Boeotos aliosque etiam adhibuisse formas istiusmodi verborum in δδω. praeterea verba in ττω habuerunt & alii cum Boeotis communia: Ἀγκυρίττει Cretensibus adscribit *Hesychius*, apud quem eiusdem classis reperiuntur: ἈΦοπλίττονται. Λαγαρίττεται. Δηρίττειν. Μασχαλίττει. &c. — Verba autem huiusmodi in δδω Megarensibus etiam tribuit *Aristophanes* & Boeotis. In *Acharnensibus* Megarensis dixit v. 734. κρήδδειν vel κρήδδεν, pro κρίζειν.

Πότερα πεπράσθαι κρήδδεν ἢ πεινῆν καιῶς,
ad eandem rationem v. 823. ubi legitur Φαντάζομαι, olim posuisse videtur Φαντάδδομαι. Grammaticus recentior, cuius notas aliquot Etymologico interferuit *Fred. Turrissanus*, p. 447. v. 41. Θερίδδεν, inquit, ἀντὶ τῆς θερίζειν, Βοιωτικῶς παρὰ Ἀριστοφάνει. respicit ex *Acharn.* v. 946. ubi loquitur Boeotus:

Μέλλω γέ τοι θερίδδεν.

Formam Thebanam mendose scriptam *Hesychius* in Lexicon suum recepit, suoque errore traxit *Casaubonius*: ubi cogitaveris, pro vulgari κρίζω Boeotice dici debuisse κρίττω vel κρίδδω, non dubitabis errorem *Hesychii* corrigere, & pro Κριδδέμεν rescribere: Κριδδέμεν, γελαῖν. Βοιωτία δὲ ἡ λέξις. Locus, quo pertinet ista glossa *Hesychii*, *Strattidis* est e Phoenissis, conservatus ab *Athenaeo* xiv. p. 622. A. exemplis allatis Comicus ostendit, dictiones Thebanos usurpare ceteris Graecis penitus inusitatas; ipsos quippe τὴν σηπίαν vocare Ὀπιτθοτίλαν,

Τὴν ἐνθεσίαν, δ' Ἀκθλον· τὸ γελαῖν δὲ, Κριδδέμεν.

·sic

sic legendum pro vulgatis τὸ γελαῖν δὲ ἐκκριδόμεν.
Casambonus Strattidis versum ex *Hesychio* censuerat
 reficiendum p. 895. Formae Laconicae in ἀδδω &
 ἰδδω cum essent ex *Aristophane* notae, mirum est,
 cur non ἀτίμαδδω posuerit *Salmasius* in Lacedaemo-
 niorum Senatusconsulto, qui de Hellen. p. 82. so-
 lus in illo restituerat τὰν κισάριζιν nam καθάρισιν
 scripserant *Leopardus* Emend. viii. c. xiv. & *Scaliger*
 ad *Manil.* p. 426. καθάριζιν *Casaub.* Anim. in *A-*
then. viii. c. xi. *Ismaël Bullialdus*, qui illud no-
 tis in *Theon. Smyrn.* subiecit p. 295. & *Edm. Chis-*
bull. Antiq. Asiat. p. 128. Sed ista si valeret ratio, in
 nonnullis Laconum dictis apud *Plutarchum* hae ver-
 borum formae possent restitui; quas *Hesychius* nobis
 plurimas praeberet, nisi aut is in libros incidisset men-
 dosos, aut eius etiam scriptura magis esset depravata.
 Quantum commemini, unicum tantum huius generis
 reperitur apud *Hesych.* emendate scriptum, quod *Sal-*
mas. attulit in *Plin. Exerc.* p. 1280. D. Φαιρίδδειν, σΦαιρί-
 ζειν. In Φαυδδεῖ, quod sequitur proxime, accentus tan-
 tum mutari debet; scribendum enim: Φαυάδδει, σΦαυά-
 κει. quod pronuntiatione tantum distabat a Βαυάδδει.
 Supra legitur Ἐκπετριάδδειν, παχύνειν ἱμάτιον Λάκωνες.
 sed corrigendum: Ἐκπετρίδδειν *Hesychius* habet
 Περιπετρίζεσθαι. Verbum Κωμάζει haec nota antecedit:
 Κωμαδεῖν, ὀρχεῖσθαι. non dubitabis literam interfere-
 re, legendo Κωμάδδειν. idem remedium adhiben-
 dum in Οἰκιδεῖν, καθῆσθαι. vetus lectio fuit Οἰκιδδεῖν.
 Sub eadem litera prostant hae binae glossae Ὀμη-
 ριάδδειν, ψεύδεσθαι. & Ὀρκίλλει, ὄρκον ποιεῖ, ὀμνύει.
 verba sic scripta recepit in Indicem Thes. H. Ste-

LXXVIII L. C. VALCKENARI EPISTOLA

Ὀρχιδδεῖ neque hoc officit coniecturae, quam supra posui: potuit enim isto significato a Poëta poni Ὀρχιδδεῖ, tametsi Lacedaemonii Ὀρχιδδεῖν vel Ὀρχιδδέμεν eodem adhibuerint sensu, quo Graeci vulgo verbum ὀρχίζειν. Sicuti Ἐκπετριδδεῖν in Ἐκπετριάδεῖν, ita Ὀμυριδδεῖν apud *Hesychium* transierat in Ὀμυριάδεῖν. Plurima supersunt apud *Hesychium*, sed pleraque talia, quae non nisi perita manu rite possint tractari. De illis acturum se pollicitus est Vir Summus, quocum huius generis nonnulla communicaveram. Diversis locis leguntur: Μῶδεῖ, λαλεῖ, ᾄδει. & Μῆσιαδδεῖ, λαλεῖ, ὀμιλεῖ. Putabam unius verbi μυσίζειν, a *Musis* derivati, formas in illis latere diversas. Sed monuit me *Hemsterhusius*, pro Μῶδεῖ recte quidem correxisse me Μῶδδεῖ vel Μῶιδδεῖ, sed Μῆσιδδεῖ, significans λαλεῖ, ὀμιλεῖ, more Laconico positum pro μυθίζειν, qua de re non censebis dubitandum. Cum singulae correctiones copiosius potuissent firmari; in unica, pace Tua, morabor aliquantulum. Vulgatur apud *Hesychium*:

Ἐπεβαλλομένη, ἐνθεαζομένη.] Ubi haec leguntur, series literarum poscebat Ἐπηθ. hoc si vulgatae lectionis sedem occupasset, difficulter genuina veteris Grammatici scriptura potuisset erui. Simul atque in mentem venit literas etiam β & υ frequenter permutatas, emendabam Ἐπευαδδομένη, ἐνθεαζομένη. Certissimam esse correctionem e Carissimi Doctoris literis intellexi, qui eandem dudum detexerat. *Comotis excita sacris Thyas*, Euripidi in Bacchis v. 1092. θεῶν πνοαῖσιν ἐμμανὲς, Laconice dicta fuerat Ἐπευαδδομένα, quae diceretur in sermone vulgari ἀπευαζομένη, vel ἐνθεαζομένη. Tales in euantium thiaso
lym-

lymphata mente furebant

Evoë bacchantes Evoë, capita inflectentes.

Scopae faxeam bacchantis effigiem laudat *Glaucus*
Anthol. IV. c. III. ep. 5.

Ἄ Βάκχα Παρία μὲν, ἐνεψύχωσε δ' ὁ γλύπτης

Τὸν λίθον· ἀνθρώπει δ' ὡς βρομιαζομένα.

Ista βρομιαζομένα proxime accedit ad nostram Ἐπευ-
αδδομέναν *Hesychianum* ἐνθεαζομένη de Semele legi-
tur in *Schol. ad Apollon. Rhod.* I, 636. qui καὶ τὴν
Σεμέλην, inquit, Θυώνην καλεῖσιν, ἐπειδὴ Αἰσχύλος ἔγ-
κυον αὐτὴν παρεισὴγαγεν ἔσαν καὶ ἐνθεαζομένην. ubi cor-
rigi debet: παρεισὴγαγε θύεσσαν καὶ ἐνθεαζομένην. —
Bacchantium ululatus in libris scribitur εὐοῖ, εὐὰ &
εὐάν. Εὐοῖ σαβοῖ legitur in loco *Demosthenis*, quo
ad verbum εὐάζειν usus est *Celeberr. Wesselingius* ad
Diodor. Sic. I, p. 248. Credo lectum alicubi εὐάν
σαβὰ, quod apud *Hesychium* degeneraverit in Εὔσα-
μα. Verbi frequenter obvii compositum Ἀνευά-
ζειν, usurpatum a *Lycophrone* v. 207. veterum locis
firmavit *Iac. Gronovius* ad *Arrian.* p. 198. Ἐπευάζειν
ante erutam Ἐπευαδδομέναν potuisset in *Stephani*
Thesauro locum reperire, obvium in *Orphei Hym-*
no LXXVIII. & leviter corruptum in H. LXVII, 6.
in cuius v. I. εὐάσειραι recte reposuit *Dan. Heinsius*
ad *Sil. Ital.* I, 101. eodem titulo Nymphae desi-
gnantur H. I, v. 8. Ipsum Bacchum laudat *Orpheus*
velut εὐασῆρα H. XXIX. & *Leonides*, Anth. VI, c.
VII. ep. 10. In Hymno LII dicitur Bacchus σὺν
εὐζώνοισι τιθήναις εὐάζων. Apud *Plutarchum* Sympos.
IV, 6. p. 671. c. leguntur veteris Poëtae verba:
εὐίον ὀρεσινύγκια ὑπινουμένας ἀνθέοντα τιθήνας. Διόνυσον

& in Lib. de Exilio p. 607. c. paulo aliter collocata: Εὐϊὸν δ. Διόνυσον μ. δ. τιμαῖς. quae hac ratione censebam relificienda:

Εὐϊὸν ὀρσιγύναικα Διόνυσον,
Μαινομέναις συνθέοντα τιθῆναις.

in *Sophoclis* Oed. Col. v. 673. Bacchus celebratur
θεῖαις ἀμφοτερόν τιθῆναις, quem in Oed. Tyr. v. 220.
dixit Εὐϊὸν Μαινάδων ὁμόσπον. Quando saepius *Or-*
phæi mentionem feci, non erat praetermittendum,
in *Orphæi* Precibus ad Musæum v. 34. mendose le-
gi συνευσατῆρας. Corrigamus:

Καὶ Σεμέλην, Βάκχῃ τε συνευσατῆρας ἅπαντας,
Ἰνῷ, Λευκοθέην τε, Παλαίμονά τ' ὀλβιοδότην.

Sed tandem tamen desino. Vale Vir Nobilissime,
& epistolam verbosam, aut, si mavis, dissertatio-
nem, Tibi inscriptam, aequi bonique consule.